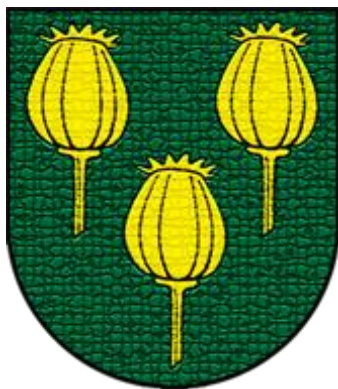

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

„ NÁVRH“

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Obsah

Úvod.....	3
1. Analytická časť.....	6
1.2 Sociálna charakteristika.....	10
1.3 Ekonomická charakteristika	28
1.4 Environmentálna charakteristika.....	34
1.5 Opis rozvojovej stratégie	44
1.6 Zabezpečenie a realizácia.....	45
1.7 SWOT analýza.....	45
2. Strategická časť.....	48
Vízia:	48
3. Programová časť	50
Špecifický cieľ 1.1 - Rekonštruovať a vybudovať technickú infraštruktúru, zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov obce, posilniť kvalitu života obyvateľov	50
Špecifický cieľ 1.2 - Dostupné a bezpečné komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	50
Špecifický cieľ 2.1 - Vybudovanie infraštruktúry bývania.....	50
Špecifický cieľ 2.2 - Rozvíjať podmienky pre športovo – rekreačné a kultúrne vyžitie v obci	50
Špecifický cieľ 3.1 - Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd	50
4. Realizačná časť	53
4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	53
4.2 Komunikačná stratégia	54
4.3 Monitorovanie a hodnotenie	54
4.4 Akčný plán.....	55
5. Finančná oblasť.....	57
Záver.....	58
Prílohy	58

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce /ďalej „PHSR“ / Makovce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku Prešovský samosprávny kraj, na území ktorej sa obec Makovce nachádza.

Povinnosť obce vypracovať PHSR vyplýva zo **zákona č. 309/2014 Z.z.** o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z.

Vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec **pri uplatnení partnerstva**.

Partnerstvo je forma spolupráce medzi sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí zabezpečujú hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj alebo územný rozvoj dotknutého regiónu s ohľadom na udržateľný rozvoj.

Sociálno-ekonomickí partneri sú subjekty verejnej správy, podnikatelia a mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti regionálneho rozvoja na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Základné princípy tvorby PHSR

- je založený na kvalitných a overených dátach,
- je výsledkom komplexných analýz v troch kľúčových politikách – oblastiach,
- je vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia,
- je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov konkrétneho územia,
- je vyjadrením vízie v konkrétnych stratégiách a rozvojových projektoch.

Cieľom spracovania PHSR je poskytnúť komplexný pohľad na súčasný stav a na perspektívy obce v oblasti hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozvoja, stanoviť strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti rozvoja obce. Zmyslom procesu tvorby PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, príp. rezortnými, záujmami ochrany životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Existenciou PHSR obec Makovce zvýši svoje šance získať podporu zo štrukturálnych fondov na realizáciu projektov, keďže musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje svojím PHSR.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce vychádza zo stratégie EURÓPA 2020, v ktorej základom sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- , Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácií,
- , Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,
- , Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Makovce sa skladá z úvodného zhrnutia celého materiálu, analytickej časti, ktorá obsahuje vonkajšiu a vnútornú analýzu obce a SWOT analýzu v prioritných oblastiach rozvoja zahŕňajúcu silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby. Ďalej obsahuje strategickú časť, ktorá zahŕňa víziu obce, výber a popis špecifických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja / ekonomická, sociálna a environmentálna/. Programová časť dokumentu obsahuje zoznam opatrení a aktivít a podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, komunikačnú stratégiu, systém monitorovania a hodnotenia plnenie programu s ustanovením merateľných ukazovateľov a časový a vecný harmonogram formou akčných plánov. Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít. Záver obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PHSR. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Makovce na roky 2026 – 2032 je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy a je neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie.

PHSR obec Makovce rieši „využitie malého územia na miestnej úrovni“ - § 4 ods. 2 písm. b/ zákona EIA.

Tento dokument je otvorený, je teda možné ho dopĺňať a tým pružne reagovať na potreby občanov a potreby rozvoja obce. Jeho tvorba umožní občanom aktívne sa zapojiť do diania v obci prostredníctvom účasti vo všetkých fázach procesu plánovania rozvoja obce.

Základné východiskové dokumenty na miestnej úrovni.

Individuálna účtovná závierka obce Makovce r. 2024

Výročná správa obce Makovce za rok 2023

Rozpočet obce r. 2025

Štatút obce Makovce

Kronika obce Makovce

Webstránka obce Makovce (<https://www.makovce.sk>)

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK 2021 – 2030

Integrovaná územná stratégia Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 - 2027

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja

Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni.

Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030

Partnerská dohoda SR na roky 2021 – 2027

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Program Slovensko 2021 - 2027

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja

Obr. 1 Budova obecného úradu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

1. Analytická časť

Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

Pri spracovaní analytickej časti PHSR obce Makovce na roky 2026 – 2032 bola použitá metodika zberu informácií získaných z portálu ŠÚ SR /Datacube, Statdat, Slovstat, SODB 2011/, Infostat, z web stránok wikipédia, e-obce, mesta-obce, z portálu štátnej ochrany prírody, z web stránky MŽP SR, MPAVR SR, MDVaRR SR a MV SR, od občanov obce Makovce prostredníctvom dotazníkov, web stránky obce Makovce, dostupných informácií p. Heleny Štefancovej – starostky obce Makovce. Analýza obsahuje okrem tabuľkovej a grafickej časti aj časť textovú, ktorá popisuje a vysvetľuje výsledky analýzy.

1.1 Súhrnná charakteristika územia

Adresa: Obecný úrad Makovce č. 13, 090 23 Havaj

Kontaktné informácie:

Telefón: 0915 957 243

E-mail: obecmakovce@centrum.sk

IČO: 00330698

DIČ: 2020822375

Tab. 1 Základná charakteristika obce Makovce

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	527521
Názov okresu	Stropkov
Názov kraja	Prešovský
Prvá písomná zmienka o obci – meste-rok	1408
Nadmorská výška: stred obce	258 m n. m.
V chotári:	250 – 450 m n. m.
Súradnice:	49°15'29"S 21°45'10"V
Rozloha:	4,57 km ²

Zdroj: ŠÚ SR (datacube) a <http://naseobce.sk/mesta-a-obce/1727-makovce/spadovost>

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab . 2 Spadovosť obce Makovce

Ukazovateľ	Hodnota
Celková výmera územia obce /m ² /	4 570 000
Hustota obyvateľstva na km ²	31,96
Sídlo matričného úradu	Havaj
Sídlo pracoviska daňového úradu	Stropkov
Sídlo pracoviska OO PZ	Stropkov
Sídlo Okresného súdu	Svidník
Sídlo OR HaZZ	Stropkov

Sídlo pracoviska okresného úradu	Stropkov
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo územného ÚPSVaR	Stropkov
Zdroj: http://naseobce.sk/mesta-a-obce/1727-makovce/spadovost	

Obec Makovce sa nachádza asi 12 kilometrov severovýchodne od okresného mesta Stropkov. Leží v Ondavskej vrchovine vo východnej časti doliny strednej Chotčianky . Dedina bola súčasťou stropkovského panstva patriaceho šľachticovi Imrichovi z Perína.

Mierne členitý povrch zalesneného chotára tvorí flyšové súvrstvie. Prevláda bukový les.

Územie obce Makovce tvorí kataster hraničiaci s obcami – Veľkrop, Chotča, Bukovce, Havaj, Staškovce.
/Zdroj: OcÚ Makovce/

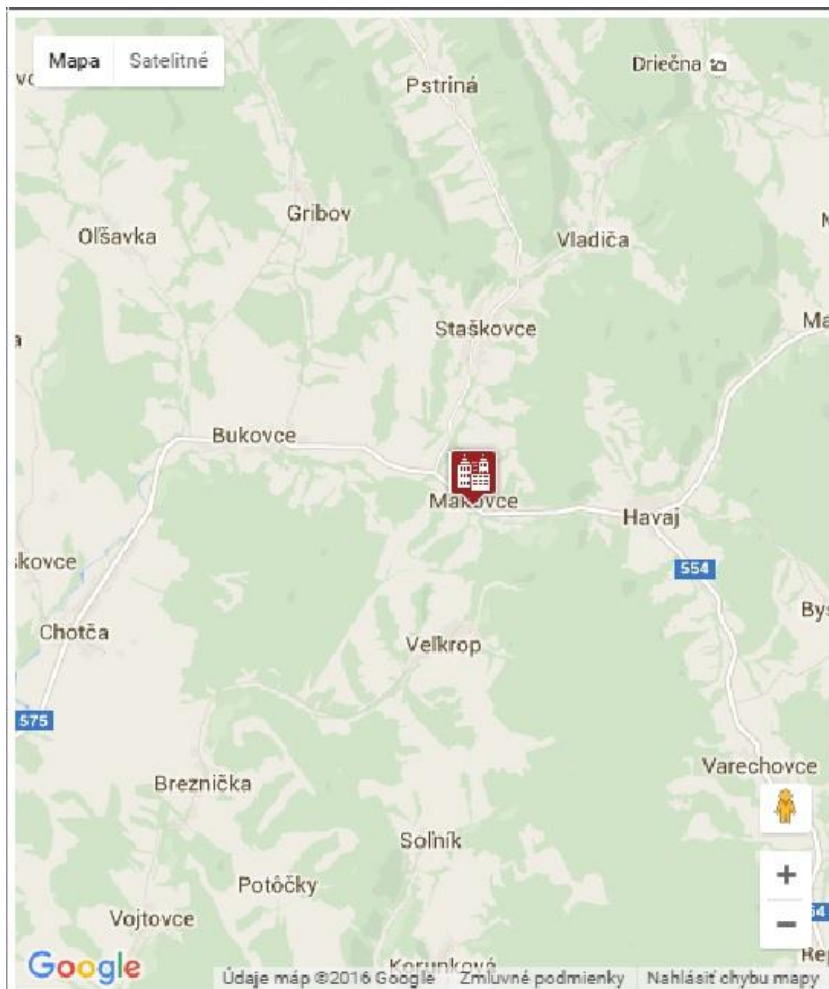
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Obr. 2 Mapa katastrálneho územia

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Obr.3 Mapa územia s vyznačením polohy.

Tab. 3 Infraštruktúra a občianska vybavenosť v obci Makovce

Infraštruktúra a občianska vybavenosť

Pohostinské odbytové stredisko	nie
Verejný vodovod	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Komunálny odpad	áno
Kábllovka	nie
Kanalizácia	nie

Zdroj: ŠÚ SR, Mestá a obecná štatistika

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab.4 Prehľad stavu spracovania dokumentácie obce Makovce

Stav ROEP	Stav ÚPD	Stav PHSR
Spracované v r. 1993	Nie je	Nie je

Zdroj: OcÚ Makovce

1.1.1 Symboly obce

K symbolom obce patrí erb, pečať a vlajka obce Makovce.

Erb obce: Tri žlté makovice umiestnené na zelenom podklade.

Erb vystihuje predovšetkým názov obce ako i jeho maďarské pomenovanie Makócz je nepochybne odvodené od názvu plodiny „mak“, ktorá sa stala východiskovým pojmom, t. zv. „hovoriacim znamením!.

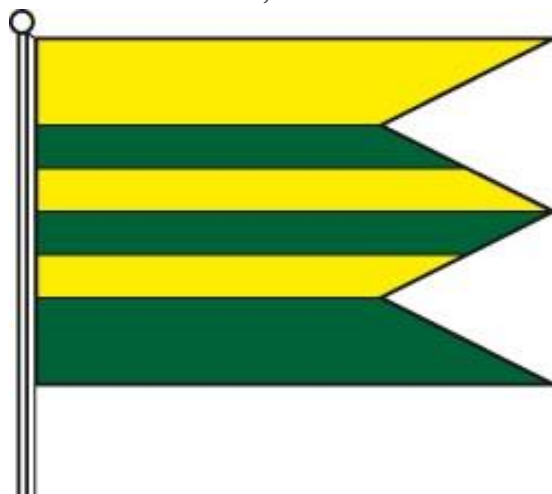
Erb bol schválený aj MV SR heraldickou komisiou a je zapísaný do heraldického registra SR.

Vlajka obce pozostáva zo 6 vodoravných pruhov žltej a zelenej farby. Pričom prostredné 4 pruhy sú užšie ako krajné. Ukončená je 3 cípmi a 2 zastrehi.

Obr. 4 Erb obce Makovce

Obr. 5 Vlajka obce Makovce

Zdroj: http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=2691

1.2 Sociálna charakteristika

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Obec Makovce s celkovým počtom obyvateľov 144 /k 31.12.2021/ sa zaraďuje medzi malé obce. Celková výmera územia obce predstavuje 4 570 000 m². Na území obce bola k 31.12.2021 celková hustota osídlenia 31,52 obyvateľov na km².

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Makovce

SODB
2+21
SČÍTANIE
OBYVATEĽOV,
DOMOV A BYTOV

Údaje o obyvateľoch

Počet obyvateľov spolu:	muži:	ženy:
144	70	74

Hustota obyvateľstva (ob./km ²):	Štátni občania:	Cudzinci:
31,52	143	1

Veková štruktúra

0 - 14-roční:	15 - 64-roční:	65 a viac roční:	Priemerný vek (roky):
19	98	27	43,06

Vzdelanie

základné:	stredoškolské:	vysokoškolské:	Ekonomicky aktívni:
36	77	17	75

Najpočetnejšie náboženské vyznania

Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke):	Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne):	Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke):
119	12	6

Rodinný stav

slobodný, slobodná:	ženatý, vydatá:	rozvedený, rozvedená:	vdovec, vdova:
52	65	11	16

www.scitanie.sk

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Údaje o bytoch

Byty:

54

Byty v rodinných domoch:	Byty v bytových domoch:
48	0

Obecné byty:

0

Priemerná podlahová plocha bytu (m ²):	Byty s vodovodom zo spoločného zdroja:	Byty vykurované plynom:
87,76	40	25

www.scitanie.sk

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Údaje o domoch			
Domy:			
54			
Rodinné domy:		Bytové domy:	
48		0	
Domy vo vlastníctve fyzickej osoby:			
45			
Domy s vodovodnou prípojkou v dome z verejnej siete:	Domy s plynovou prípojkou:	Domy s prípojkou na kanalizačnú sieť:	Obnovené domy:
40	37	0	33

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

1.2.1 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia a veku

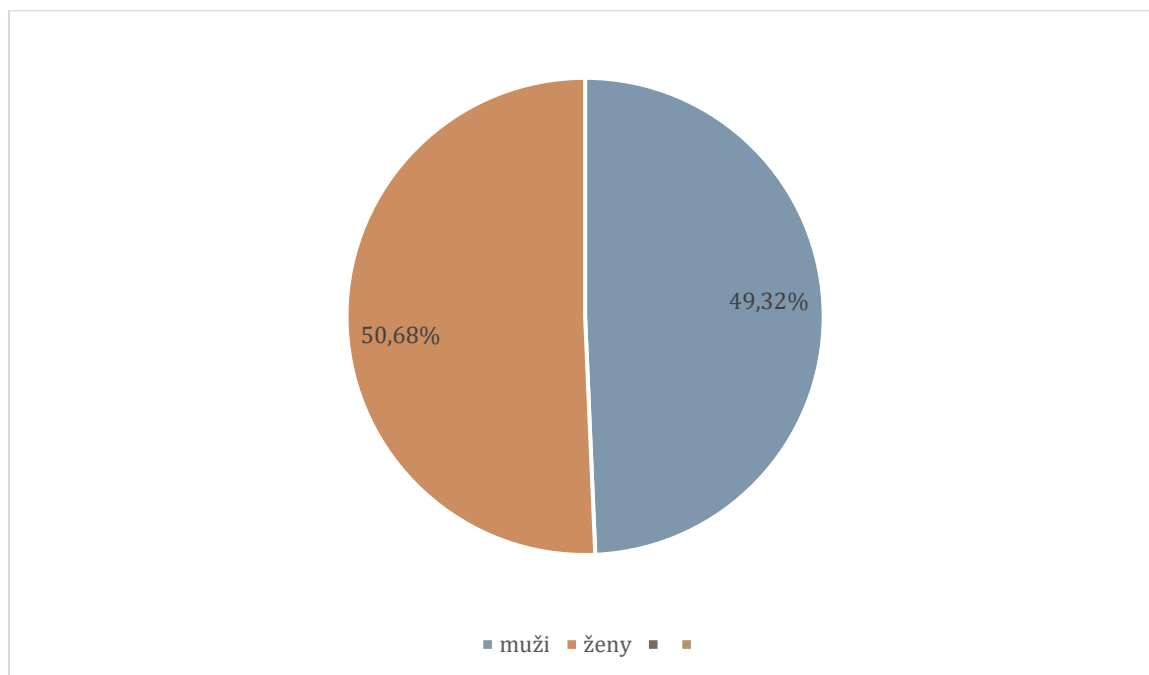
Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je zobrazený v nasledujúcich tabuľkách a grafoch. Stav trvale bývajúceho obyvateľstva uvádzaný k 31.12. príslušného roka.

Tab. 5 Vývoj počtu obyvateľov obce Makovce podľa pohlavia v rokoch 2020 - 2024

Pohlavie / rok	2020	2021	2022	2023	2024
Spolu	159	144	144	146	146
Muži	81	70	71	71	72
Ženy	78	74	73	75	74

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 1 Stav obyvateľstva v obci Makovce podľa pohlavia v r. 2024

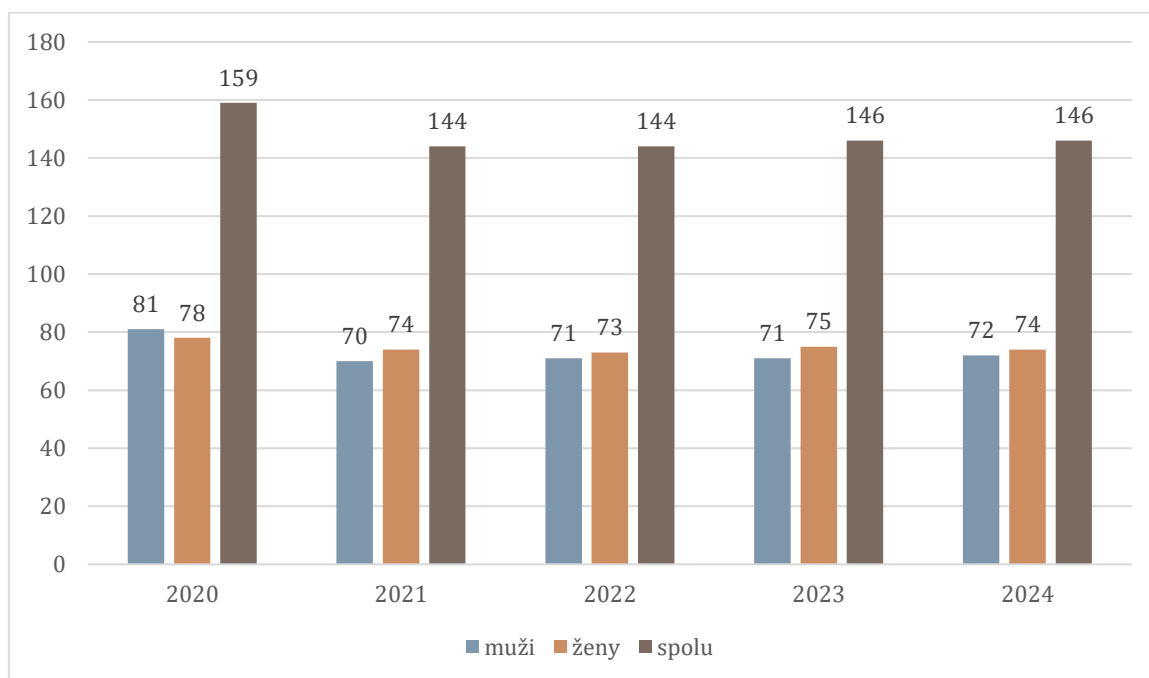
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab. 6 Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity.

	Ekonomicky aktívne						Osoby závis.		
	Pracujúci	Prac. dôchod.	Nezam..	Osoba v domác.	Dôchod.	Žiak stred. školy	Študent vysok. školy	Žiak zákl. školy	Dieťa do zač. povinnej škol. dochádzky
Spolu	54	11	10	8	36	4	2	10	9
%	37,5	7,64	6,94	5,56	25	2,78	1,39	6,94	6,25

Zdroj: SODB 2021

Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov v obci Makovce v r. 2020 - 2024

Z grafického znázornenie je zrejmé, že vývoj počtu obyvateľov obce Makovce má od roku 2020 mierne klesajúcu tendenciu a miernym nárastom od roku 2023. V roku 2020 bol celkový počet obyvateľov najvyšší.

1.2.2 Veková štruktúra (podľa pohlavia a vekových skupín)

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab. 7 Obyvateľstvo obce podľa vekových skupín

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvateľov spolu	159	144	144	146	146
Z toho ženy spolu	78	74	73	75	74
Ženy 15 – 64 r.	115	95	96	97	93
Z toho muži spolu	81	70	71	71	72
Muži 15 – 64 r.	63	49	49	48	47

Zdroj: ŠÚ SR

Vekovo-pohlavná štruktúra obyvateľov obce Makovce je charakteristická pre vidiecke osídlenie na Slovensku. Najvyšší počet obyvateľov bol v roku 2020. Čo sa týka pohlavia, prevládajú ženy nad mužmi. Iba v roku 2020 bol podiel mužov vyšší ako podiel žien.

Z celkového počtu 144 obyvateľov obce Makovce, ktorý bol pri sčítaní obyvateľov v roku 2021 bolo ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO) 75. čo tvorí 52,08%.

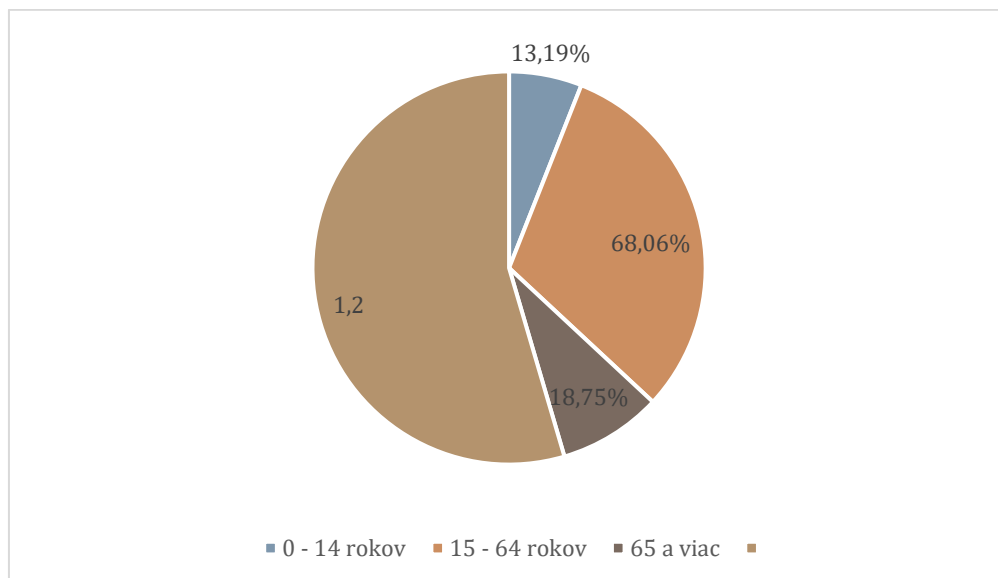
Tab. 8 Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín v r. 2021

	Predproduktívny vek /0 – 14 rokov/	Produktívny vek /15 – 64 rokov/	Poproduktívny vek /65 a viac rokov/	Spolu
Počet	19	98	27	144
%	13,19	68,06	18,75	100

Zdroj: SODB 2021

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 3 Štruktúra obyvateľstva obce podľa vekových skupín v r. 2021

Zdroj: SODB 2021

Vekové zloženie obyvateľov obce podľa produktívnosti a ekonomickej aktivity

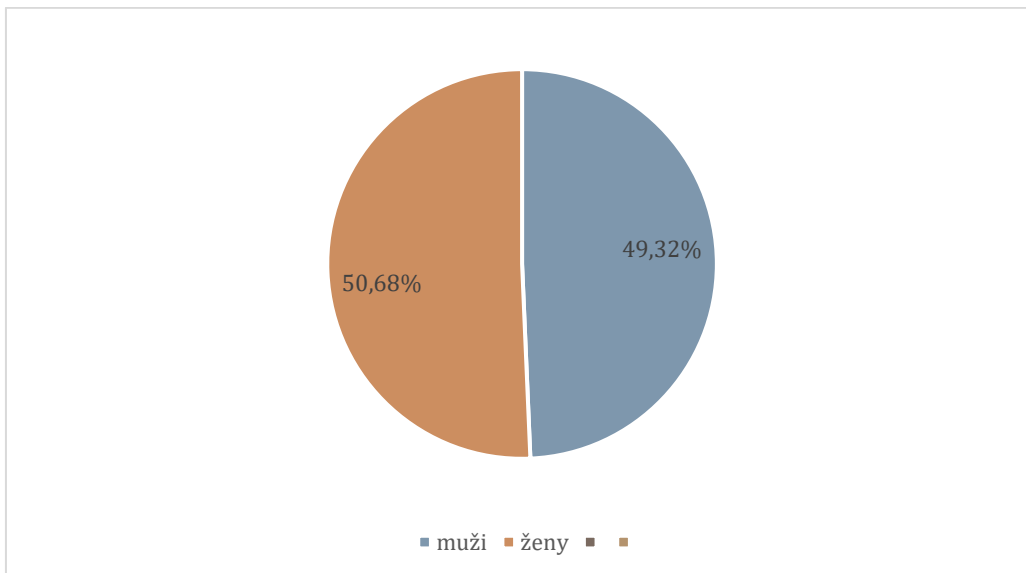
Počet obyvateľov k 31.12.2024 spolu 146

- Muži 72
- Ženy 74
- Predproduktívny vek (0 - 14) spolu 22
- Produktívny vek (15 - 54) ženy 37
- Produktívny vek (15 - 59) muži 42
- Produktívny vek (55 + Ž, 60 + M) spolu 45
- Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu 2
- muži - 1 ženy - 1

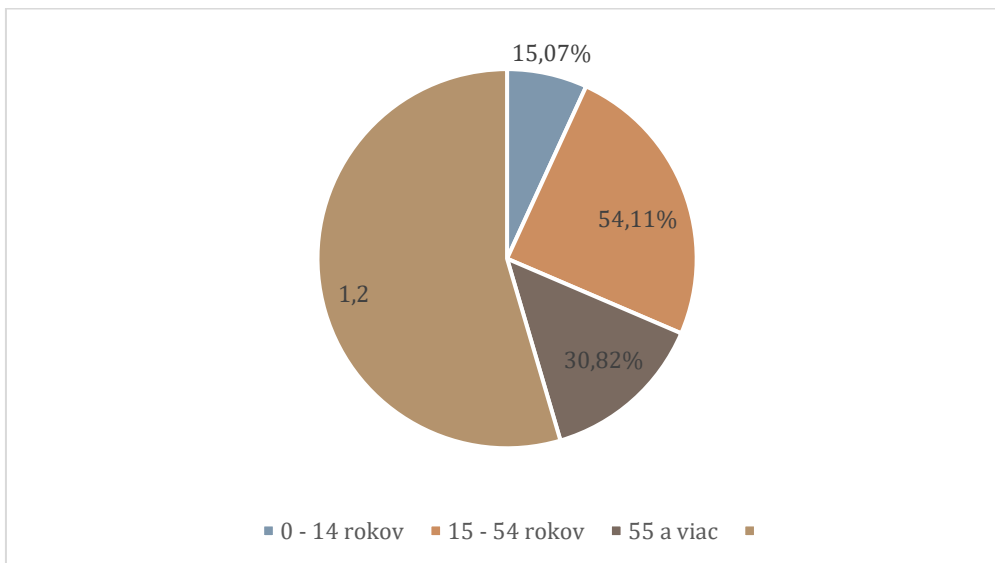
Zdroj: ŠÚ SR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 4 Prehľad EAO podľa pohlavia v obci Makovce v roku 2024

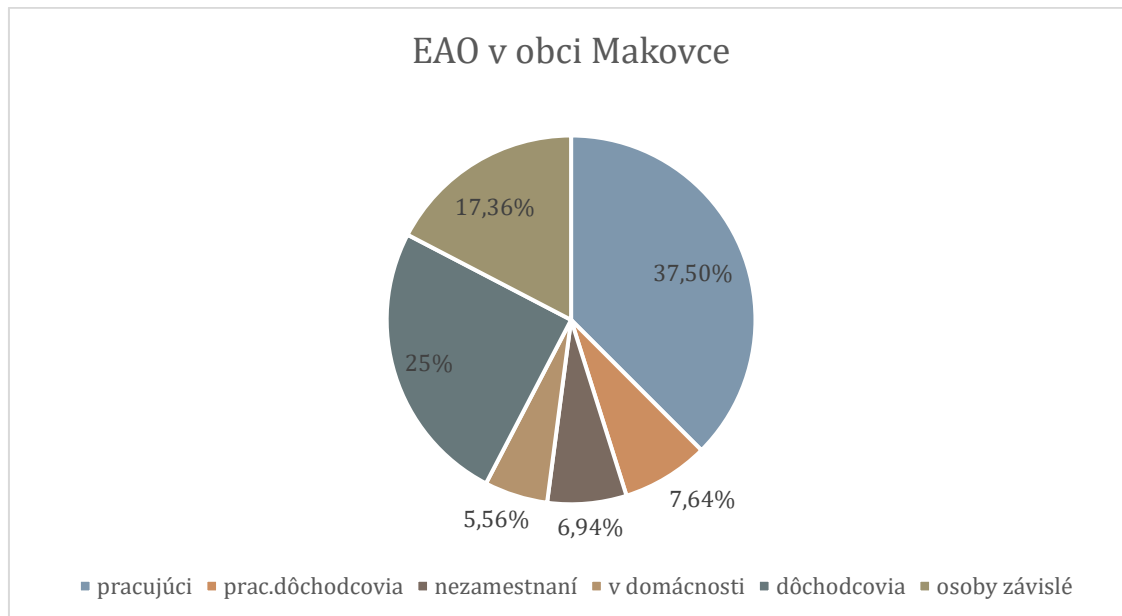
Graf 5 Prehľad obyvateľstva podľa vekových skupín v roku 2024

Zdroj: ŠÚ SR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 6 Prehľad EAO v obci Makovce v roku 2021

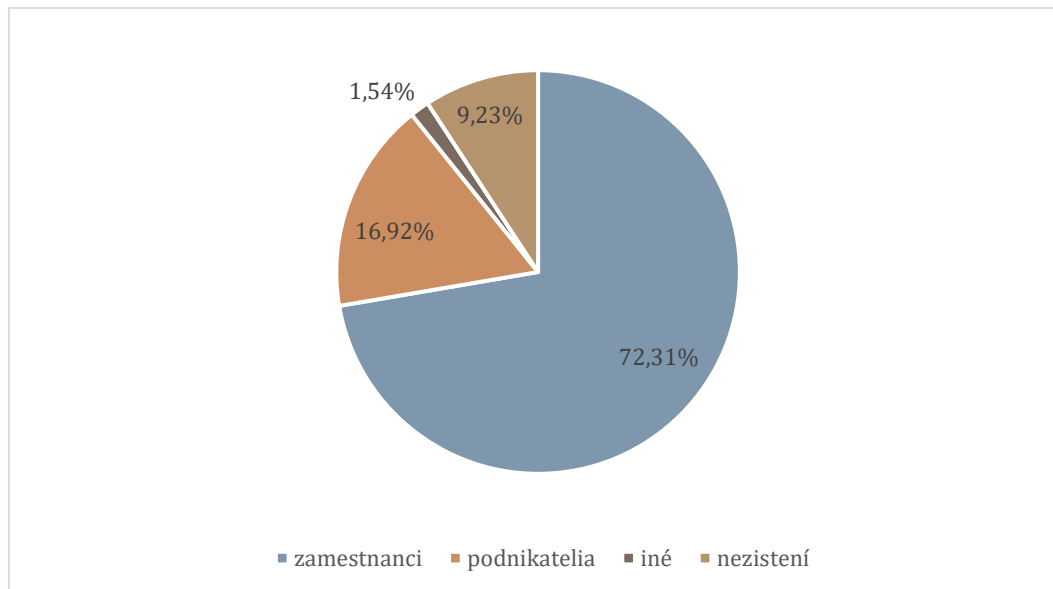
Tab. 9 EAO obce Makovce podľa postavenia v zamestnaní

		Postavenie v zamestnaní			
	Zamestnanci	Podnikatelia	Ostatní a nezistení	Iné	Ekonomicky aktívni spolu
Počet	47	11	6	1	65
%	72,31	16,92	9,23	1,54	

Zdroj: SODB 2021

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 7 Postavenie v zamestnaní obyvateľov obce Makovce

Z predchádzajúceho grafu je zrejmé, že z hľadiska obyvateľov na základe postavenia v zamestnaní, najväčšiu skupinu tvoria zamestnanci, a to až 72,31% a najmenšiu skupinu tvoria iní a to iba 1,54%.

1.2.3 Prirodzený prírastok – migrácia obyvateľstva

Prirodzený prírastok ako aj migrácia obyvateľstva sú odrazom ekonomickej situácie obyvateľstva v obci. Z nasledovného prehľadu vidieť, že jedine v roku 2024 je kladný trend, inak má počet narodených detí a počet prihlásených obyvateľov klesajúci trend.

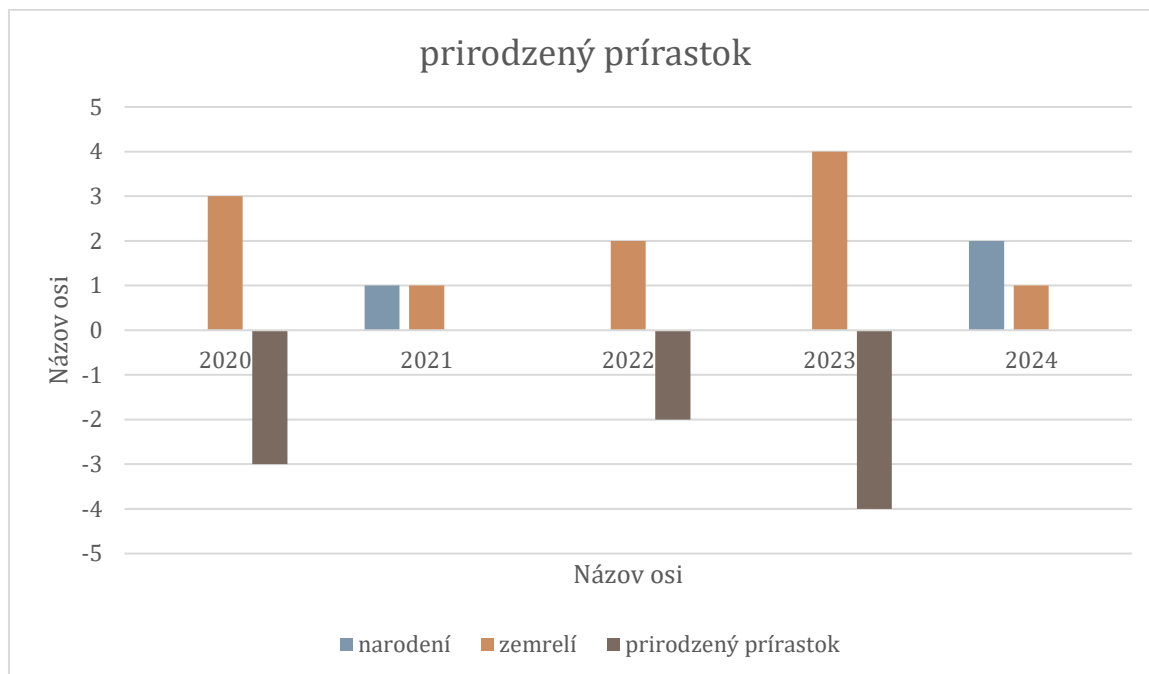
Tab. 10 Prírastok/úbytok obyvateľstva v r. 2020 - 2024

ROK	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Prírás./ úbytok
2020	0	3	7	0	-3
2021	1	1	0	2	0
2022	0	2	5	1	-2
2023	0	4	8	2	-4
2024	2	1	0	1	+1

Zdroj: ŠÚ SR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 8 Prirodzený prírastok obyvateľstvo v r. 2020 - 2024

Zdroj: ŠÚ SR

1.2.4 Národnostná štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Na severovýchode SR, v okrese Stropkov sa nachádzajú obce s prevažne rusínsky hovoriacim obyvateľstvom, gréckokatolíckeho alebo pravoslávneho vierovyznania, medzi ktoré patrí aj obec Makovce.

Tab. 11 Národnostná štruktúra obyvateľov obce Makovce

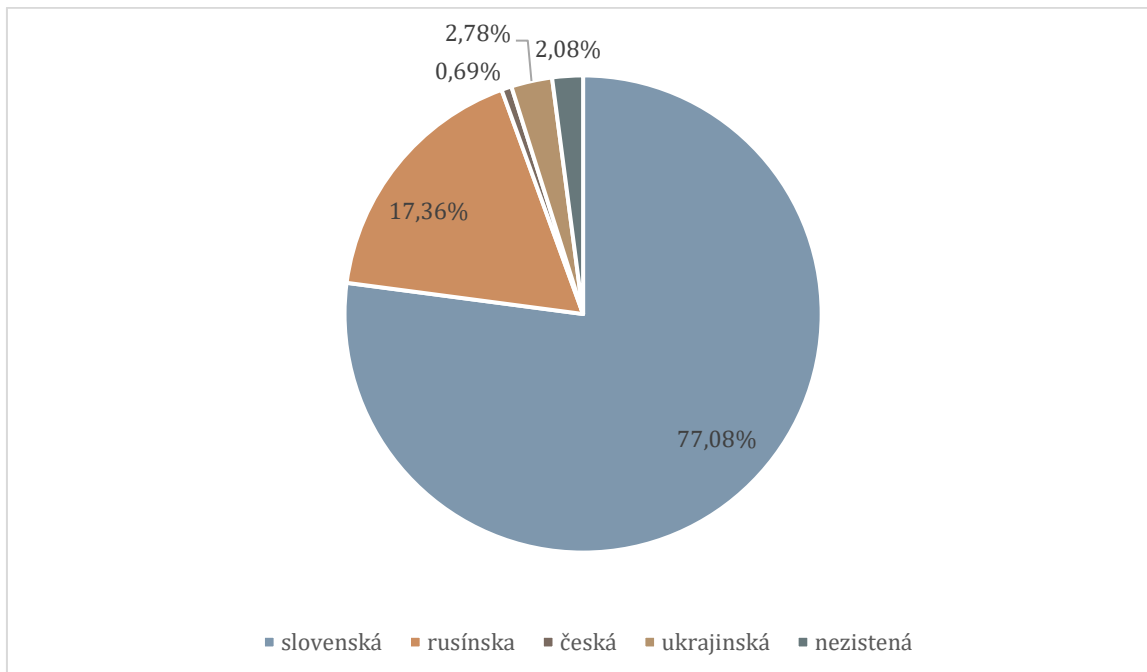
Národnosť	Spolu	%
Slovenská	111	77,08
Rómska	0	0
Rusínska	25	17,36
Česká	1	0,69
Ukrajinská	4	2,78
Nezistené	3	2,08
Spolu	144	

Zdroj: SODB 2021

Podľa údajov štatistiky SODB 2021 bolo podľa posledného sčítania ľudu v roku 2021 77,08% obyvateľov slovenskej národnosti, 17,36% rusínskej, ostatné národnostné menšiny tvorili podiel 5,55% obyvateľov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 9 Obyvatelia obce podľa národnosti

Zdroj: SODB 2021

Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Tab. 12 Obyvateľstvo podľa vierovyznania

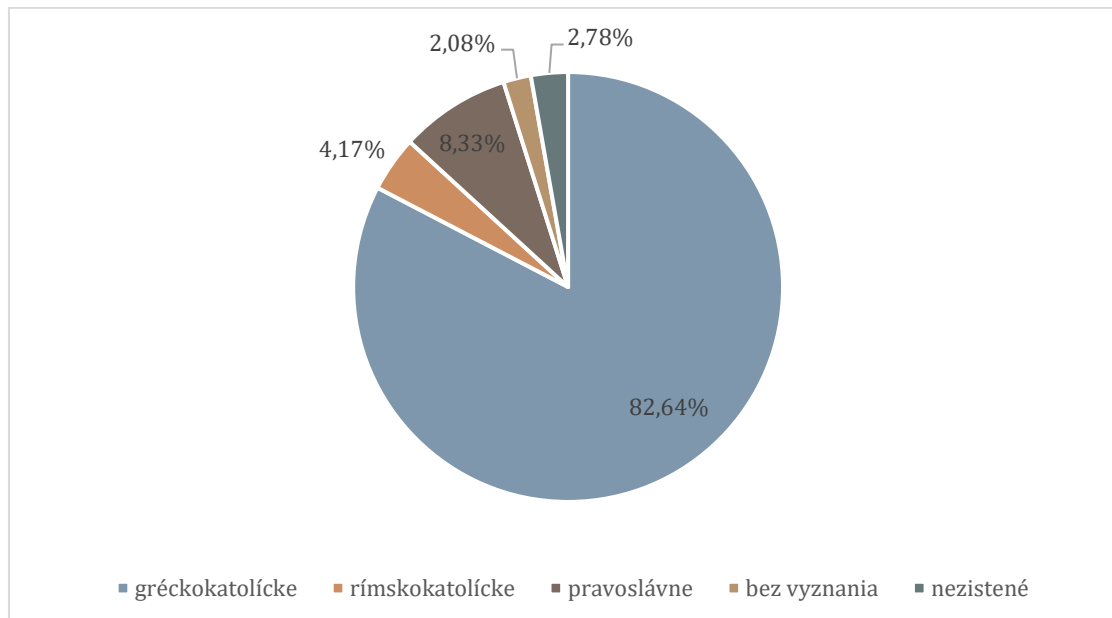
Náboženské vyznanie	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	6
Gréckokatolícka cirkev	119
Pravoslávna cirkev	12
Nezistené	4
Bez vyznania	3
Spolu	144

Zdroj: SODB 2021

Z tabuľky vidieť, že najpočetnejšou skupinou obyvateľov sú gréckokatolíckeho vierovyznania – 82,64%. Okrem nej majú v obci zastúpenie aj 2 iné cirkvi a náboženské vyznania. Druhu najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia hlásiaci sa k pravoslávnej cirkvi s podielom 8,33% obyvateľov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 10 Vierovyznanie v obci Makovce

Zdroj: SODB 2021

1.2.5 Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce odzrkadľuje vidiecky charakter tohto územia. Je dôležitou charakteristikou z hľadiska rozvoja trhu práce a ekonomickej štruktúry obce. Vzdelanostná štruktúra obyvateľov je v porovnaní s obcami v regióne, ako aj s celoslovenským priemerom relatívne priaznivá.

Obyvateľstvo obce Makovce má v najvyššej miere úplné stredné vzdelanie s maturitou (30,56%). Na druhej priečke s 25% sú obyvatelia so základným vzdelaním. Ďalšou v poradí je skupina obyvateľov so stredným odborným vzdelaním bez maturity a to 21,53%. Vysokoškolsky vzdelaných je v obci 17 obyvateľov.

Tab. 13 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie obyvateľov obce Makovce

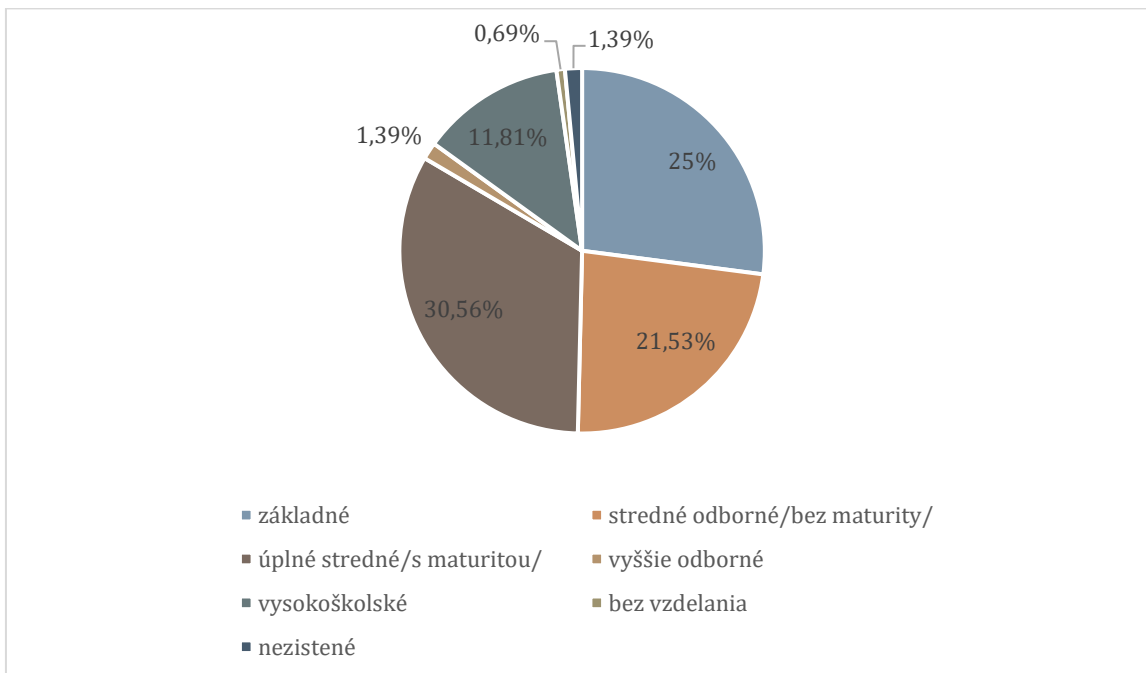
Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Spolu	%
Základné	36	25
Stredné odborné /bez maturity/	31	21,53
Úplné stredné vzdelanie/s maturitou/	44	30,56
Vyššie odborné vzdelanie	2	1,39
Vysokoškolské vzdelanie	17	11,81

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Bez školského vzdelania	1	0,69
Nezistené	2	1,39
Úhrn	133	92,36

Zdroj: SODB 2021

Graf 11 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

1.2.6 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Nezamestnanosť patrí k vážnym spoločenským problémom, no najviac sa bytostne dotýka a predstavuje pomerne ťažko riešiteľný problém pre určité skupiny nezamestnaných obyvateľov. Týchto uchádzačov o zamestnanie označuje zákon č. 5/2004 Z z. o službách zamestnanosti ako znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

Prehľad UoZ v obci Makovce v r. 2020 – 2024

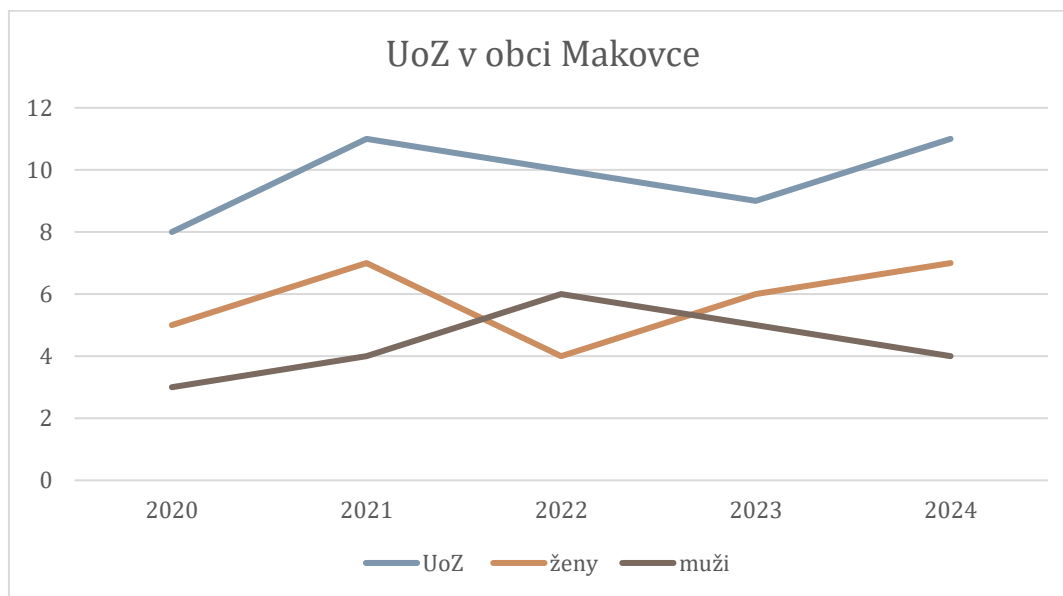
Tab. 14 Prehľad UoZ v obci Makovce v r. 2020 – 2024

UoZ / rok	2020	2021	2022	2023	2024
Počet evidovaných UoZ spolu	8	11	10	9	11
Počet evidovaných žien o zamestnanie	5	7	4	6	7

Zdroj: ŠÚ SR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 12 Prehľad UoZ podľa pohlavia v obci Makovce v r. 2020 - 2024

Najmenej evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Makovce bolo v roku 2020 a najvyšší počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Makovce bol v roku 2021 a 2024. V roku 2024 počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Makovce tvorilo 7,53% z celkového počtu obyvateľov obce Makovce. V porovnaní s nezamestnanosťou v roku 2024 v Prešovskom kraji, kde miera evidovanej nezamestnanosti predstavovala 7,94%, môžeme konštatovať, že situácia v obci je priaznivá.

Tab. 15 Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Stropkov

Obyvateľstvo / rok	2020	2021	2022
Miera evidovania nezamestnanosti /v %/	12,08	11,25	10,77
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	10 707	10 506	10 386
Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	1 293	1 182	1 119

Zdroj: ŠÚ SR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab. 16 Miera evidovanej nezamestnanosti v PSK v r. 2020 – 2024

Obyvateľstvo/rok	2020	2021	2022	2023	2024
Miera evidovania nezamestnanosti /v %/	11,39	10,75	9,98	8,36	7,94
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	398 955	389 162	390 336	397 099	396 615
Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	45 438	41 816	38 944	33 212	31 403

Zdroj: ŠÚ SR

Najpriaznivejšia situácia z pohľadu zamestnanosti za posledných 5 rokov v PSK bola v roku 2024, kde bol počet UoZ 31 403 a miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla úroveň 7,94%. Naopak najvyššia miera nezamestnanosti s hodnotou 11,39% v PSK bola v roku 2020. V tomto roku bol počet UoZ 45 438.

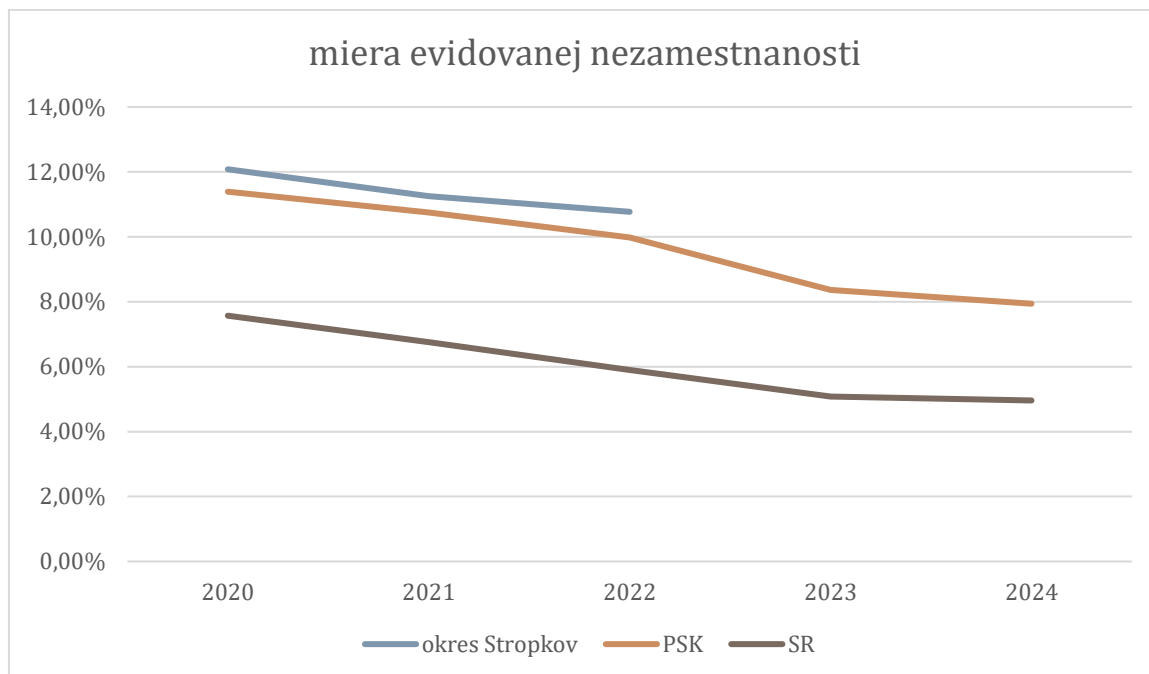
Tab. 17 Miera evidovanej nezamestnanosti v SR v r. 2020 – 2024

Obyvateľstvo/rok	2020	2021	2022	2023	2024
Miera evidovanej nezamestnanosti /v %/	7,57	6,76	5,90	5,08	4,96
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	2 738 004	2 704 064	2 714 231	2 785 050	2 787 314
Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	207 184	182 760	160 204	141 457	138 328

Zdroj: ŠÚ SR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 13 Porovnanie miery evidovanej nezamestnanosti na úrovni okresu, kraja a SR

Z týchto tabuliek môžeme vidieť rozdiely v miere evidovanej nezamestnanosti v jednotlivých rokoch na úrovni okresu Stropkov, kde miera evidovanej nezamestnanosti je oveľa vyššia v porovnaní s mierou evidovanej nezamestnanosti v SR.

Tab. 18 UoZ v okrese Stropkov podľa vekových skupín v r. 2020 – 2024

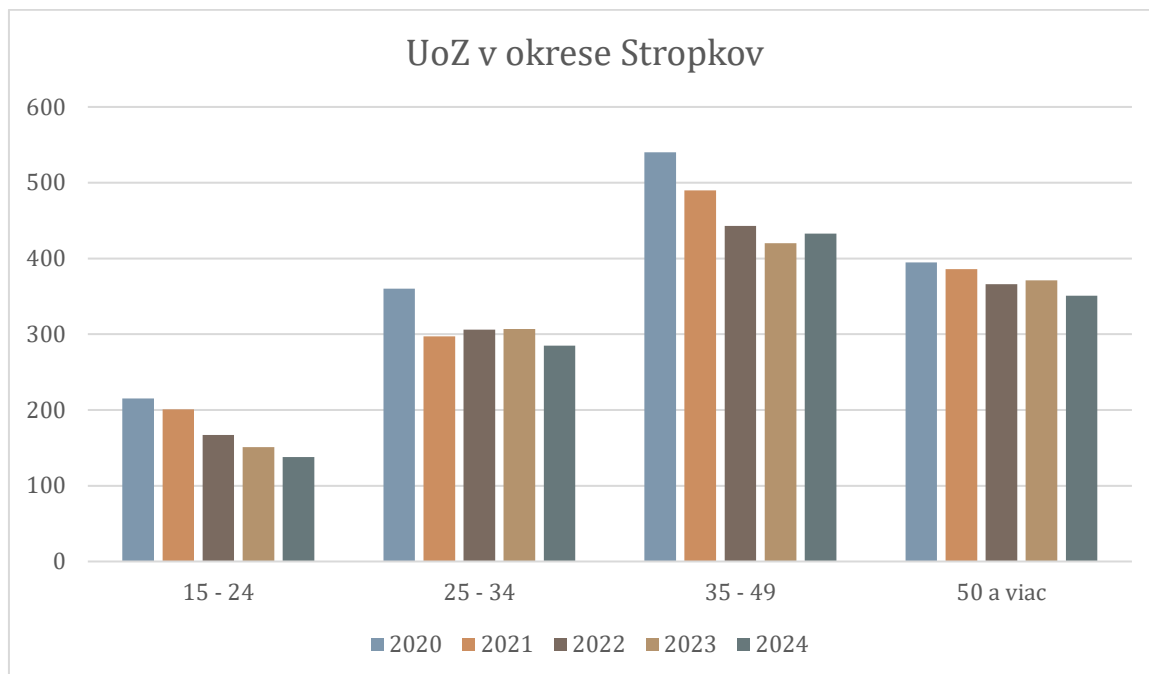
Vekové skupiny UoZ/rok	2020	2021	2022	2023	2024
15 - 24	215	201	167	151	138
25 - 34	360	297	306	307	285
35 - 49	540	490	443	420	433
50 a viac	395	386	366	371	351
Spolu	1 510	1 374	1 282	1 249	1 207

Zdroj: ŠÚ SR

Najväčšie zastúpenie z celkového počtu nezamestnaných v okrese Stropkov v roku 2024 predstavovali uchádzači o zamestnanie vo veku od 35 – 49 rokov, naopak najnižšie zastúpenie bolo medzi UoZ vo vekovej skupine od 15 – 24 rokov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 14 UoZ v okrese Stropkov podľa vekových skupín v r. 2020 – 2024

1.3 Ekonomická charakteristika

Medzi základné ukazovatele, ktoré poukazujú na vyspelosť hospodárstva a sú relevantné k informáciám pre sociálno-ekonomický prehľad, patrí vytvorený hrubý domáci produkt (HDP). Prešovský kraj v ekonomickej výkonnosti a v príjmoch obyvateľstva zaostáva v hospodárskom rozvoji za úrovňou Slovenskej republiky. Regionálny HDP postupne rastie, ale napriek tomu patrí stále k podpriemerným v rámci EÚ.

(Zdroj: www.po-kraj.sk)

1.3.1 Technická infraštruktúra a priemysel

Zásobovanie vodou

Obec Makovce je zásobovaná pitnou vodou zo zásobníkov studní, ktorá je vytláčaná do vodojemu a samospádom je zabezpečený jej rozvod do domácností. Dodávka vody je na dobrej úrovni. Miestny vodovod spravuje VVS a. s. – závod Svidník.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Kanalizačná sieť v obci nie je vybudovaná. Odpadové vody sú v obci individuálne odvádzané do žúmp. Obec je zapojená do programu VVS Košice: „Čisté obce“, čím je zabezpečený združený vývoz žúmp z domácností trikrát ročne. Dažďové vody z intravilánu obce sú odvádzané priekopami. Obec plánuje do budúcnosti budovať kanalizáciu a ČOV spoločne s inými obcami, ak bude dostatočný záujem. Z dotazníkového prieskumu sme zistili, že kanalizácia je prioritou väčšiny občanov a jej absenciu považujú za najväčší nedostatok.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Makovce je elektrifikovaná, v obci sa nachádza aj trafostanica. Elektrina je privádzaná vzdušným vedením vysokého napätia. Elektrické vedenie je po betónových stĺpoch. Domácnosti sú individuálne zmluvne viazané rôznymi dodávateľmi elektrickej energie, ktoré sú na trhu. Elektrickú energiu pre obecný úrad dodáva spoločnosť Východoslovenská energetika, a. s., Mlynská 31, 042 91 Košice.

Zásobovanie plynom

Rozvod plynu v obci je prevedený ako stredotlakový a je napojený z plynovodu prostredníctvom regulačnej stanice. Pre obec Makovce plyn dodáva Energetika Slovensko, a. s., Čulenova 6, 811 09 Bratislava.

Zásobovanie teplom

Obyvatelia obce kúria drevom alebo plynom. Obecný úrad vykuruje plynom. Zdroje a zariadenia na využívanie obnoviteľných zdrojov energie väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom.

Internetové pripojenie

Internet prevádzkuje spoločnosť VOSPOL (vzdušnou cestou) , Telekom a Orange. Obecný úrad v súčasnom období má internet od spoločnosti VOSPOL. Momentálne sa obec zapája do projektu NASES – internet do bielych miest. V obci bol zavedený optický kábel, čím bude umožnené iným prevádzkovateľom internetu využívať túto optiku a stožiar na šírenie internetu.

Miestny rozhlas (MR)

Obec má vybudovaný bezdrôtový rozhlas. Reprodukory sú umiestnené na stĺpoch verejného osvetlenia.

Televízny signál (TVS)

Príjem TVS je zabezpečený prostredníctvom individuálnych TV antén z jestvujúceho televízneho vykryvača a individuálne cez satelitné vysielanie. Podľa získaných informácií je kvalita signálu uspokojivá. V návrhovom období predpokladáme rovnaký spôsob príjmu TVS.

Priemyselná výroba

Okres Stropkov patrí z hľadiska objemu priemyselnej produkcie i zamestnanosti v rámci územia Prešovského kraja medzi významné okresy. Z hľadiska plošného rozmiestnenia priemyselnej výroby táto je prevažne sústredená v okresnom meste.

V obci Makovce sa nenachádzajú žiadne priemyselné subjekty.

Poľnohospodárska výroba

Z poľnohospodárskeho hľadiska územie spadá do výrobnnej oblasti s vhodnými podmienkami pre pestovanie obilnín, krmovín a rozvoj živočíšnej výroby.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

V obci sa nachádzajú poľnohospodárske objekty, ktoré vlastní BROVA ,spol. s r. o. so sídlom v Chotči a Podielnícke družstvo Bukovce so sídlom v Bukovciach. Sú zamerané na chov hovädzieho dobytku, pestovanie obilnín a krmovín.

Lesné hospodárstvo

Lesy v katastri obce Makovce sú v prevažnej miere listnaté. V katastrálnom území obce sa nachádzajú hospodárske lesy vo výmere cca. 182 ha. Z toho sú 195 ha urbárske lesy.

(Zdroj: starosta obce Makovce)

1.3.2 Doprava

Automobilová doprava

Základným predpokladom rozvoja každého regiónu je jeho dostupnosť. Rozvoj dopravnej infraštruktúry ovplyvňuje jednak hospodársky rozvoj regiónu, ale aj spôsob života a životnú úroveň jeho obyvateľov. Preto je dôležité vychádzať zo súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelných štruktúr.

Obec Makovce sa nachádza na hlavnej trati medzi mestami Stropkov a Medzilaborce. Prímestskú hromadnú dopravu zabezpečuje SAD Prešov, a. s. Počet autobusových spojov momentálne spĺňa potreby obyvateľov obce.

Železničná doprava

Obcou neprechádza žiadna železnica, taktiež ani celým okresom Stropkov. Najbližšia železnica je v Medzilaborciach.

Miestne komunikácie

Úprava miestnych komunikácií prebieha v súlade s finančnými možnosťami obce. Využitie štrukturálnych nástrojov Európskej únie sa predpokladá aj na rekonštrukciu miestnych komunikácií. Miestne komunikácie predstavujú kľúčovú infraštruktúrnú podmienku modernizácie obce a pozdvihnutia jej potenciálu.

1.3.3 Kultúrohistorické hodnoty územia

História obce

Prvé doklady o dedine sú v listinách kráľa Žigmunda z roku 1408 o darovaní stropkovského panstva šľachticovi Imrichovi z Perína. Majetkovou súčasťou darovaného panstva boli aj Makovce. V týchto listinách sú zapísané v nemeckom názve v zmysle Makova Poruba. Ten svedčí, že sídlisko založil šoltýs s poddanými podľa zákonného práva nemeckého, alebo valašského. V prospech druhej možnosti je skutočnosť, že v Makovciach v 16. storočí dokázateľne žilo valašské a nie roľnícke obyvateľstvo.

Založenie sídliska spadá do 14., prípadne začiatkom 15. storočia. Po založení dediny vznikol ľudový názov Makovec, z ktorého šľachtici odvodili maďarizovaný názov Makócz. Tie sa striedavo vyskytujú v písomnostiach od 15. storočia. Makovce vznikli na území stropkovského panstva. Jeho majetkovou súčasťou boli nepretržite aj v 17. storočí. V urbároch stropkovského panstva z rokov 1557 a 1569 sú Makovce zapísané medzi dedinami s valašsko – rusínskymi obyvateľmi. V týchto rokoch v dedine okrem

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Šoltýsa hospodárili tri valašské a štyri želiarske domácnosti. Zemepánom odvádzali také povinnosti, aké spĺňali obyvatelia Brezničky a Veľkropa. Miestne valašské domácnosti boli v rokoch 1567 a 1582 zdanené daňou kráľovi od 1,5 porty, lebo hospodárili na polovičných usadlostiach. Sídliisko malo v roku 1600 obývaných päť poddanských domov a dom šoltýsa. Vtedy boli Makovce malou dedinou s valašsko – rusínskym obyvateľstvom. Takou zostali aj v 17. storočí a začiatkom 18. storočia. V roku 1610 zdanili valachov i želiarov takmer od jednej porty, v roku 1635 od osminy porty. Okolo roku 1639 žilo v Makovciach okrem domácnosti šoltýsa deväť valašských domácností a jedna želiarska domácnosť. V rokoch 1715 a 1720 žili v Makovciach po štyri poddanské domácnosti.

V 18. a 19. st. bol v obci vodný mlyn. Slúžil na mletie múky pre obyvateľov. Prvá cesta do obce bola vybudovaná v roku 1863 a spájala mesta Stropkov a Medzilaborce.

V období 1. svetovej vojny, v rokoch 1914 – 1915, prechádzal obcou 30 km front/od Stropkova po Závađu/. V Makovciach sa nachádzalo veliteľstvo Ruskej armády.

Počas 2. svetovej vojny zlým nasadením ruských lietadiel na nemecký konvoj, vyhorelo 10 domov. Neskôr sa od nemeckej poľnej kuchyne zapálili ďalšie tri domy. Pri svojom definitívnom odchode 25.11.1944 Nemci z pomsty zamýňovali celú dedinu a vyhodili most medzi obcami Makovce a Bukovce.

Ľudia v obci sa zaoberali poľnohospodárskou výrobou a výrobou dreveného uhlia. V obci sa nachádzal iba súkromný majetok. Súkromné hospodárenie trvalo do roku 1972. Potom poľnohospodárska pôda prešla pod LPZ. Súčasný stav obyvateľstva pozostáva z 62 domov, z ktorých je 27 prázdnych, alebo zbúraných. V 35 domoch žije 155 obyvateľov. V obci je kultúrny dom a dom smútku.

Použitá literatúra: Ferdinand Uličný: Dejiny osídlenia Zemplínskej župy, ŠÚ SR

Spolky a organizácie

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Havaj

Urbárska spoločnosť pozemkové spoločenstvo Makovce

1.3.4 Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Zdravotnícke zariadenia sa v obci Makovce nenachádzajú. Deti a dorast navštevujú praktického lekára pre deti, dorast, stomatóloga a ďalších špecialistov v Stropkove. Najbližšia lekáreň a nemocnica je v Stropkove. Obyvatelia obce Makovce využívajú dostupné služby nemocníc nielen v Stropkove, ale aj vo Svidníku, v Bardejove, vo Vranove a v Prešove. Čo sa týka sociálnej starostlivosti, najbližšie zariadenie sa nachádza v Stropkove.

1. **Domov sociálnych služieb v Stropkove** (ďalej DSS) poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Je to koedukované zariadenie s celoročným pobytom prevažne klientov z PSK.

Zdroj: <http://www.dsstropkov.sk/>

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

2. „*Nový Domov – Zariadenie pre dospelých a seniorov Stropkov*“. Je to súkromné zariadenie pre seniorov s vyšším štandardom sociálnych služieb. Ľuďom v dôchodkovom veku ponúka kvalitnú sociálnu a zdravotnú starostlivosť prostredníctvom profesionálneho personálu.

Zdroj: <http://www.domdochodcov.sk/zoznam-zariadeni/zariadenia-pre-seniorov/novy-domov-zariadenie-pre-dospelych-a-seniorov-stropkov> 116

1.3.5 Vzdelávanie a školstvo

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1.7.2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobností obcí a miest.

V obci Makovce sa nenachádza materská škola ani základná škola. Deti z obce Makovce navštevujú MŠ v Staškovciach, a ZŠ s MŠ v Havaji.

1.3.6 Podnikateľské prostredie a priemyselná výroba

Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľajú viacerí účastníci. Sú to predovšetkým podnikatelia a miestna samospráva. Vplyv miestnej samosprávy na ekonomický rozvoj obce je prevažne sprostredkovaný cez vytváranie podmienok na lokalizáciu firiem. Obec môže ponúknuť pozemky pre výstavbu, zabezpečiť infraštruktúru, odpadové hospodárstvo. Nakoniec môže s vlastným majetkom i podnikat' a tak vytvárať dodatočné zdroje do rozpočtu.

1.3.7 Hospodárenie obce

Obec Makovce pri hospodárení musí dodržiavať Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 611/2005 Z. z., 324/2007 Z. z., 54/2009 Z. z., 426/2013 Z. z., 361/2014 Z. z.) a má mať vypracované a schválené Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce.

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétne účely
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj:

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov
- b) prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení
- c) návratné zdroje financovania
- d) združené prostriedky

Tab. 19 Hospodárenie obce Makovce v roku 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy	43 882,00
Bežné výdavky	41 132,00
Výsledok bežného rozpočtového opatrenia	2 750,00
Kapitálové príjmy	196,83
Kapitálové výdavky	7 246,40
Výsledok kapitálového rozpočtového opatrenia	-7 049,57
HV Bežný + kapitálový rozpočet	-4 299,57
Príjmy z finančných operácií	24 160,46
Výdavky z finančných operácií	16 489,83
Hospodársky výsledok finančných operácií	7 670,63
Celkové príjmy	68 239,29
Celkové výdavky	61 234,38
Hospodárenie obce	7 004,91

Zdroj: Výročná správa obce Makovce za rok 2023

Výdavky rozpočtu obce – z rozpočtu obce sa uhrádzajú

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Z rozpočtu obce sa môže poskytovať dotácie PO, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce. Obec môže poskytovať dotácie inej obci alebo VÚC, ak zabezpečuje niektoré úlohy pre obec, alebo ak ide o poskytnutie pomoci pri likvidácii následkov živelnnej pohromy, havárie alebo inej podobnej udalosti na ich území.

Finančné usporiadanie vzťahov voči

- a) zriadeným a založeným právnickým osobám
- b) štátnemu rozpočtu
- c) štátnym fondom
- d) rozpočtom iných obcí

v súlade s ustanovením § 16 ods. 2 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má obec finančne usporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytla finančné prostriedky zo svojho rozpočtu, ďalej usporiadať finančné vzťahy k

Zdroj: účtovná uzávierka obce Makovce r.2013 2014 (www.registeruz.sk)

1.4 Environmentálna charakteristika

1.4.1 Geomorfologické a geologické pomery

Región orografický patrí do oblasti Nízkych Beskyd, ktorá sa nachádza na rozhraní západokarpatskej, východokarpatskej a panónskej oblasti, v geomorfologickom celku Ondavská vrchovina. Reliéf Nízkych Beskyd je typicky flyšový. Rôzna odolnosť flyšových hornín podmieňuje vznik mierne až stredne zvlneného reliéfu územia. Ondavská vrchovina sa vyznačuje dosť nepravidelným striedaním chrbtov, kratších masívov a znížení. Ploché chrbty tvorené pieskovcovým súvrstvom majú pomerne konštantné výšky. Erózne-denudačné procesy najmä v málo odolnom ílovcovom súvrství vymodelovali menšie kotliny a brázdy, ktoré sú zvýraznené mladými tektonickými poruchami. Jednou z nich je Stropkovská brázda, rozprestierajúca sa v okolí Stropkova. Širšie okolie Stropkova má akumulčný riečny reliéf s nepatrným uplatnením litológie. Pri tvorbe reliéfu v údolnej nive a priľahlých svahoch sa uplatňujú akumulčno-erózne procesy. Územie okresu je charakteristické erózne-denudačným pahorkatinno-vrchovinovým reliéfom. Časť územia na juhu okresu pozdĺž rieky Ondava predstavuje akumulčný reliéf. Na geomorfologickej stavbe územia sa zúčastňujú výlučne jednotky Východných Karpát. Sú zastúpené Nízkymi Beskydami, s pohoriami Ondavskej a Laboreckej vrchoviny. Ondavská vrchovina je charakteristická striedaním pomerne vyrovnaných chrbtov smeru SZ – JV s eróznou brázdou Stropkovskou. Chrbty sú pomerne vyrovnané a skláňajú sa smerom k juhu. Doliny sú založené v osiach synklinál, respektíve prerezávajú antiklinálne chrbty systémom riečnych prelomov. V dnách dolín je vytvorený fluvialny reliéf s riečnymi nivami, riečnymi terasami rôznych generácií, ale aj malými náplavovými kužeľmi. Ondavská vrchovina – horský krajinný celok v provincii Východných Karpát v oblasti Nízkych Beskyd. Na východ ho ohraničuje Laborecká vrchovina, na juhu Beskydské pohorie, na západ Čergov, na severozápad Ľubovnianska vrchovina, na severe Busov a štátna hranica s Poľskou republikou. Ondavská vrchovina je pretiahnutá v smere severozápad – juhovýchod s maximálnou dĺžkou 87 km a maximálnou šírkou 45 km. Celková rozloha je vyše 18 km². Amplitúda reliéfu kolíše od 101 -

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

310 m, stredný uhol sklonu je 6° - 14° . Kým v juhovýchodnej časti je mierne modelovaný pahorkatinný reliéf s nadmorskou výškou chrbtov 300 – 500 m (tu je najnižší bod v nive Ondavy 145 m), v strednej a severozápadnej časti je vrchovinný reliéf so stúpajúcou nadmorskou výškou chrbtov v medziach 500 – 700 m (tu je najvyšší bod Ondavskej vrchoviny Smilniansky vrch 750 m). Ondavská vrchovina je typom pohoria s príkrovo-vrásovou stavbou. Územie budujú jednotky magurského flyšu. Striedajú sa tu prvky račianskej, bystrickej a čergovskej jednotky v zastúpení rôznych druhov pieskovcov, bridlíc, ílovcov a slieňov. Typický flyšový reliéf Ondavskej vrchoviny charakterizujú mierne hladko modelované tvary. Pre celé územie je morfológicky príznačné striedanie pozdĺžnymi depresiami – brázdami, prípadne kotlinami. Prejavuje sa tu silná korelácia reliéfu s odolnosťou hornín a štruktúrou. Eróznodenudačnými procesmi boli na odolnejších pieskovcových súvrstviach vypreparované vyvýšené pretiahnuté chrbty alebo osamotené ploché tvrdoše, na mäkkých ílovcových a slienitých súvrstviach pretiahnuté zníženi – brázdy. Niektoré z nich majú aj ráz kotliniek. Významným prvkom reliéfu Ondavskej vrchoviny sú veľmi časté plošné aj kryhové zosuny a na odlesnených stráňach silná výmolová erózia. Laborecká vrchovina vystupuje v území len svojimi najzápadnejšími členmi. Striedajú sa tu masívne chrbty tvoriace mohutné antiklinály s pozdĺžnymi depresiami (Repejovská a Mikovská brázda). Tu sa vyvíja riečna sieť so slabo vyvinutými riečnymi nivami, ale aj riečnymi terasami a náplavovými kužeľmi. Z hľadiska geologickej stavby sa okres Stropkov nachádza vo vonkajšom karpatskom flyšovom pásme. V okolí mesta vystupujú na povrch horniny tretohôr a štvrtohôr. Najväčšiu úlohu pri formovaní flyšového reliéfu zohrala rozdielna geomorfologická hodnota súvrství flyšu ílovcového vývoja a flyšu pieskovcového vývoja. Flyš obidvoch vývojev, ukladaný vo vrchnej kriede a v paleogéne v rôzne širokých čiastkových sedimentačných priestoroch, sa vrásnením zhrnul medzi eocénom a oligocénom a po oligocéne do pásiem. Severne od bradlového pásma sa tieto vrásky sunuli ako príkrovy smer k vonkajšiemu predpoliu Karpát. Južne, v priestore dnešného pásma stredných Karpát, sa flyš len mierne zvrásnil. Severne od bradlového pásma sa u nás vyskytujú dve flyšové tektonické jednotky. Severnejší pás tvoria tektonické jednotky vonkajšej flyšovej skupiny. Jej príkrovy sa vyskytujú vo Východných Karpatoch východne od Dukly (duklianske vrásky). Jadrá dlhých synklinálnych pásov v smere SZ-JV tvorí flyš ílovcového vývoja. Antiklinálne pruhy tvoria pomerne odolné a masívne vrchnokriedové pieskovce, ktoré eróznodenudačné procesy pretvorili na pásma vyšších horských chrbtov alebo na rad výraznejších vrchov, navzájom oddelených hlbokými dolinami – prielomami potokov tečúcich priečne na smer vrstiev. Jadrá synklinálnych pruhov vytvárajú detailne zvrásnené krosnianske a menilitové vrstvy z ílovcového flyšu. Eróznodenudačné procesy vytvorili na nich dlhé brázdy. Pásma vrchov na pieskovcoch sú porastené hlbokými lesmi a sú zväčša bez dedín. Flyš tektonickej jednotky, ktorý tvorí magurské vrstvy, máva častejšie práve opačný sled odolnosti vrstiev flyšových hornín ako v jednotke vonkajšej flyšovej skupiny. Staršie vrstvy flyšu ílovcového vývoja tvoria jadrá antiklinál. V bystrickej jednotke staršie členy (paleogén až stredný eocén) tvorí prevažne flyš ílovcového vývoja a mladšie členy zasa prevažne flyš pieskovcového vývoja. Eróznodenudačné procesy tu vytvorili na antiklinálnych pruhoch erózne brázdy. Podložený ílovcový flyš z paleocénu až spodného eocénu, vystupujúci v jadrách antiklinál, sa tvorí v povodí hornej Ondavy. V pohraničnom pásme Nízkych Beskýd v okolí Zborovského a Duklianskeho priesmyku a v povodí Chotčianky sa striedajú monotónne užšie pásy ílovcového flyšu s podobnými pásmi pieskovcového flyšu (zlínske vrstvy) zo stredného a vrchného eocénu. Tu spôsobuje, že sa tu monotónne striedajú úzke a dlhé pásy pieskovcových chrbtov a eróznodenudačné brázdy na pruhoch flyšu ílovcového vývoja. Staršie tretohory sú zastúpené magurskou tektonickou jednotkou, jej račanskou litofaciálnou jednotkou. Severne od Stropkova sa

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

nachádzajú zlínske vrstvy, reprezentované makovickými pieskovecami, jemno-zrnými a hrubo-zrnými drobovými pieskovecami stredného až vrchného eocénu. Ďalej na sever vystupujú spod makovických pieskovcov belovežské vrstvy zastúpené červenými a zelenými ílovcami v striedaní s tenkolavicovitými pieskovecami s hieroglyfmi spodného eocénu. Dosahujú hrúbku viac ako 1500 m. Východné a západné svahy údolia Ondavy sú budované striedajúcimi sa vrstvami pieskovcov a sivých ílovcov s lastúrnatým rozpadom i vápnitých ílovcov zlínskych vrstiev. Stratograficky patria k strednému a vrchnému eocénu. V údolnej nive Ondavy a Chotčianky sú horniny treťohôr prekryté riečnymi a svahovými usadeninami štvrtohôr. Na úpätí východných svahov južne od mesta a v údolí Chotčianky sa nachádzajú hlinité a kamenité sedimenty. Ich hrúbka priemerne nepresahuje 5-8 m. Západnú časť údolia Ondavy v šírke 50-100 m tvorí druhá terasa mladších štvrtohôr. Budovaná je piesčitými štrkami, ktoré dosahujú 2 až 5 metrov. Ostatná časť údolia Ondavy je vyplnená štrkami, štrkami s hlinitou a piesčitou prímесou a hlinami.

Zdroj: PHSR mesta Stropkov 2013 – 2022

1.4.2 Hydrologické pomery

Územie okresu Stropkov patrí z hydrologického hľadiska do povodia rieky **Ondava**. Hydrologickú sieť tvoria menšie, málo vodnaté potôčiky, stekajúce zo svahov Ondavskej a Laboreckej vrchoviny. Cez k. ú. Makovce preteká Poliansky potok, ktorý je najvýznamnejším prítokom rieky Chotčianka. Patrí k povodiu Bodrogu a je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. Pre vodné pomery tohto územia má veľký význam jeho geologická stavba a petrografické zloženie vodonosných hornín. Horniny týchto pohorí sústavným zvetrávaním umožňujú dobrý priesak atmosférických zrážok, ktoré podstatne ovplyvňujú hydrologické pomery oblasti. Pomerne veľká časť zrážkových vôd sa však pre silnú členitosť terénu podstatne nezúčastňuje na genéze pôdy, naopak ju narúša sústavným zmyvom časti vrchného pôdneho horizontu.

Na rieke Ondava je vybudovaná vodná nádrž **Veľká Domaša**, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1967. Jej významnými prítokmi je Ladomírka, Chotčianka, Vojtovec a Brusnička.

Na území okresu Stropkov sa nachádzajú tieto **minerálne pramene**:

- Brusnica – prameň za lesnou škôlkou a za rybníkom
- Gribov – vajcovka
- Chotča – prameň v lese
- Kolbovce – vajcovka pri toku
- Malá Pol'ana – vajcovka
- Staškovce – sírna voda
- Tokajík - sírny prameň
- Turany nad Ondavou – prameň v lese
- Varechovce - prameň pri hájovni
- Vojtovce – sírny prameň pri chate
- Vyšný Hrabovec – prameň v potoku

Zdroj: PHSR mesta Stropkov 2013 – 2022 a <http://www.rra-domasa.eu/prirodne-pomery.html>

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

1.4.3 Klimatické pomery

Veľká časť okresu patrí do teplej klimatickej oblasti, podhorské časti patria do mierne teplej oblasti a horské sú zaradené do chladnej oblasti. V území prevláda S-J prúdenie, pričom je silne zohľadnená miestna orografia. Teplá oblasť je reprezentovaná teplým, mierne vlhkým okrskom s chladnou zimou. Priemerné januárové teploty sú -2 až -5°C a júlové 17,5 až 19,5°C. Ročný úhrn zrážok je 600 – 800 mm. Zaberá prevažne alúviu rieky Ondavy. Mierne teplá oblasť je zastúpená vrchovinným, mierne teplým, mierne vlhkým až vlhkým okrskom s chladnou klímou, ktorý sa nachádza v nadmorských výškach nad 500 m n. m. Januárové teploty tu dosahujú -3,5 až -6°C, júlové 17 až 17,5°C. Ročné úhrny zrážok sú 650 – 850 mm. Zaberá podhorskú oblasť, časť skoro celej flyšovej oblasti pahorkatín v okrese. Chladná oblasť je zastúpená mierne vlhkým okrskom. Januárové teploty dosahujú -4 až -6,5°C, júlové 13,5 až 17°C. Snehová pokrývka dosahuje nad 50 cm a trvá 160 dní v roku.

Zdroj: PHSR mesta Stropkov 2013 – 2022

1.4.4 Pedologické podmienky

Celková výmera územia obce je 4 331 728 m², výmera poľnohospodárskej pôdy je 2 165 202 m² a nepoľnohospodárskej pôdy je 2 166 526 m².

Tab. 20 Rozdelenie pôdneho fondu obce Makovce v r. 2024

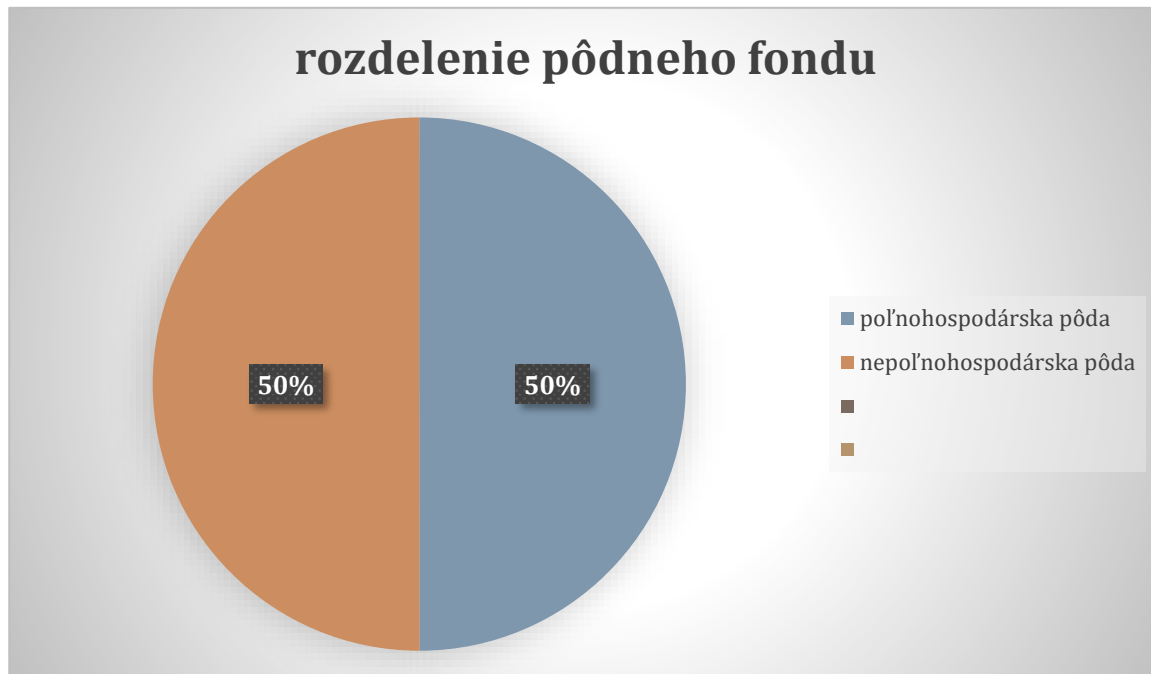
Rozdelenie pôdneho fondu	Výmera v r. 2014
Celková výmera územia obce – mesta (v m ²)	4 331 728
Poľnohospodárska pôda – spolu (v m ²)	2 165 202
Poľnohospodárska pôda – orná pôda (v m ²)	1 486 563
Poľnohospodárska pôda – chmeľnica (v m ²)	0
Poľnohospodárska pôda – vinica (v m ²)	0
Poľnohospodárska pôda – záhrada (v m ²)	3 571
Poľnohospodárska pôda – ovocný sad (v m ²)	0
Poľnohospodárska pôda – trvalý trávny porast (m ²)	675 068
Nepoľnohospodárska pôda – spolu (v m ²)	2 166 526
Nepoľnohospodárska pôda – lesný pozemok (v m ²)	1 819 180
Nepoľnohospodárska pôda – vodná plocha (v m ²)	78 353
Nepoľnohospodárska pôda – zastavaná plocha a nádvoria (v m ²)	3 342
Nepoľnohospodárska pôda – ostatná plocha (v m ²)	265 651

Zdroj: ŠÚ SR

V predchádzajúcej tabuľke a nasledujúcich grafoch je zobrazené rozdelenie pôdneho fondu na území obce Makovce. Pomer nepoľnohospodárskej pôdy a poľnohospodárskej pôdy je približne rovnaký.

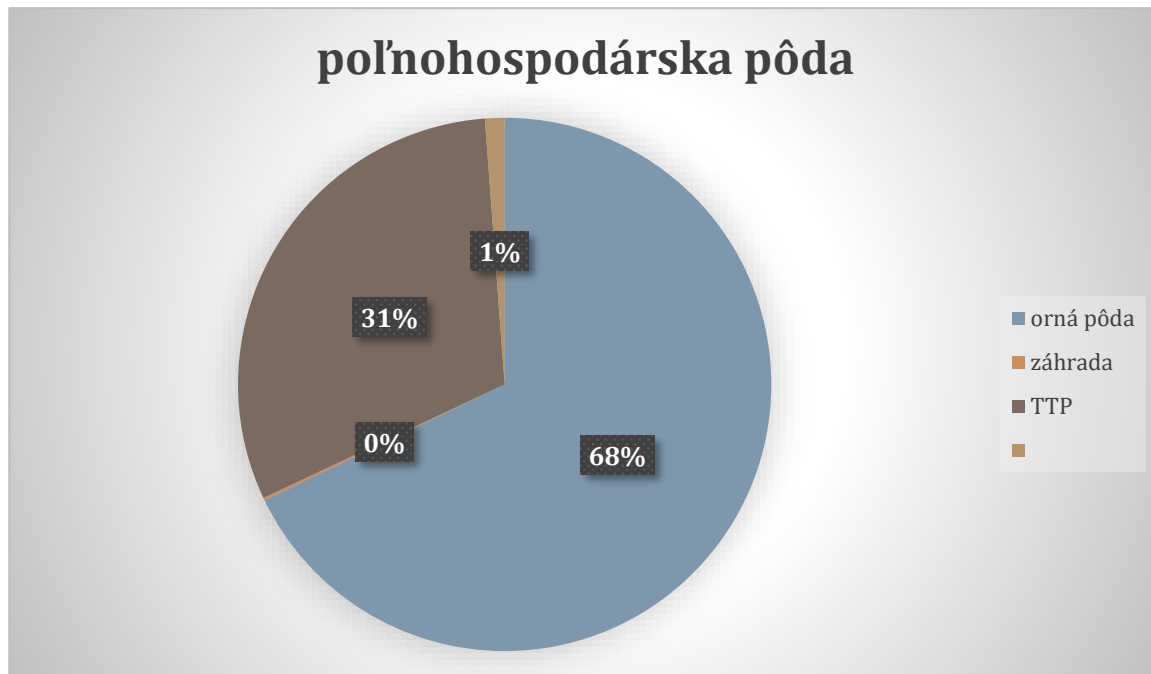
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf.15 Rozdelenie pôdneho fondu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

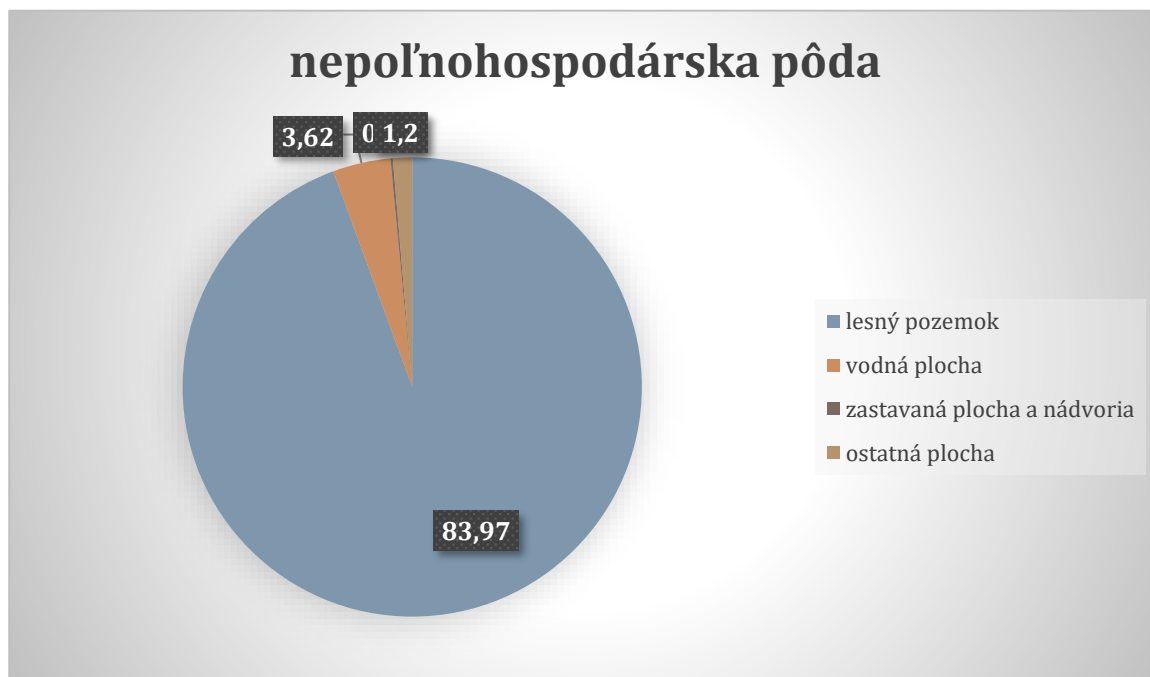
Graf 16 Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

Z uvedeného grafu je vidieť, že najväčšie využitie poľnohospodárskej pôdy je v podobe ornej pôdy, ktorá tvorí až 68% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v rámci územia obce. V katastrálnom území obce sa vinice, chmeľnice a ovocné sady nevyskytujú.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf. 17 Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy

Najväčšie zastúpenie v rámci nepoľnohospodárskej pôdy majú lesné pozemky, ktoré tvoria 83,97%. Najmenšie zastúpenie majú zastavané plochy a nádvorie, iba 0,15%.

Pôdny kryt v Ondavskej vrchovine sa vyvíja na zvetralinách pieskocov, ilovcov a bridlíc. Pre celú oblasť sú

Typické kambizeme nasýtené a nenasýtené, a kambizeme oglejené. V nive Ondavy sa vytvorili nivné pôdy (fluvizeme) a nivné pôdy glejové, sprievodné gleje. Južná časť Ondavskej vrchoviny patrí k zemiakarsko-obilninárskej, severná k zemiakarsko-pasienkovej oblasti. Najrozšírenejším pôdnym druhom v tomto území sú hnedé pôdy. Ich výskyt je viazaný na svahovitejší až členitý reliéf. Najrozšírenejšími materskými horninami sú zvetraliny, delúviá a alúviá pevných materských hornín. Najčastejšie s obsahom skeletu. Vodný režim pôd je väčšinou premyvný. V depresných polohách, miernych svahoch, pod lesnými pásmami, na nepriepustných podlažiach alebo na úbočiach sa v určitých ročných obdobiach hromadí voda, ktorá spôsobuje oglejenie profilu. Na minerálne chudobných substrátoch tak dochádza k ilimerizácii, okysľovaniu a vo vyšších polohách až k podzolizácii pôd.

Zdroj: PHSR mesta Stropkov 2013 – 2022

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab. 21 Štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd v okrese Stropkov

Pôdny typ	Zastúpenie v %
FM - fluvizem	12,70
ČA - čiernica	-
ČM - černoziem	-
RM - regozem	-
HM - hnedozem	-
LM - livizem	0,25
KM - kambizem	77,94
PZ - podzol	-
PG - pseudoglej	8,29
RA - rendzina	0,50
OM - organozem	-
SK – slanisko, SC - slanec	-
LI – litozem, RN - ranker	-
GL - glej	0,03
KT - kultizem	-
INÉ – litozeme, rankre, rendziny resp. kambizeme a ich komplexy na zrázoch	0,29

Zdroj: http://www.podnemapyskportal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

1.4.5 Fauna, flóra a vegetácia

V súčasnosti je druhové a priestorové zloženie bioty výsledkom zmien, ktoré sú odrazom vplyvu človeka na prírodné pomery tohto územia. Pôvodné živočíšne i rastlinné spoločenstvá sú z väčšiny priestoru vytlačené a pozmenené.

Z drevín prevláda buk lesný, rôzny výskyt autochtónnej jedle bielej, javor, lipa, brest horský, jaseň, hrab, borovica lesná, smrekovec, dub zimný, umelo je vysadený smrek obyčajný. V bylinných spoločenstvách sa prelínajú druhy Východných a Západných Karpát, a súčasne sa vyskytujú typické horské druhy karpatských bučín a vrcholových lúk s nížinnými teplomilnými druhmi, ktoré sem zasahujú z južných oblastí. Z významných druhov Východných Karpát sa vyskytuje scila dvojlistá východná (*Scilla bifolia* ssp. *subtriphylla*), razivka smradľavá (*Aposeris foetida*), čemerica purpurová (*Helleborus pupurascens*), kostihoj srdcový (*Symphytum cordatum*), telekia ozdobná (*telekia speciosa*), mliečnik rakúsky Sojákov (*Euphorbia austriaca* ssp. *sojakii*), zvonček konárstý jedľový (*Campanula patula* ssp. *abietina*), kosatec trávolistý pašachorový (*Iris graminea* ssp. *pseudocyperus*), iskerník karpatský (*Ranunculus carpathicus*), prilbica metlinatá (*Aconitum paniculatum*), silenka pochybná (*Silene dubia*), fialka odchylená (*Viola declinata*). Z vápnomilných druhov je významný jelení jazyk celolistý (*Phyllitis scolopendrium*), pichliač lepkavý (*Cirsium erisithales*), zvonovník hlavatý (*Phyteuma orbiculare*). Z horských druhov sa vyskytuje jastrabník pomarančový (*Hieracium aurantiacum*), papradka alpínska (*athyrium distentifolium*),

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

rebrovka rôznoлистá (*Blechnum spicant*), objímavka obyčajná (*Streptopus amplexifolius*), kostrava horská (*Festuca drymeia*) a iné.

K významným charakteristickým druhom fauny stavovcov chránenej krajinnej oblasti patrí mlok karpatský (*Triturus montandoni*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*) a iné. Triedu vtákov reprezentujú bocian čierny (*Ciconia nigra*), orešnica perľavá (*Nucifraga caryocatactes*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), haja tmavá (*Milvus migrans*), haja červená (*Milvus milvus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), východokarpatský endemit sova dlhochvostá (*Strix uralensis*). Z význačných druhov cicavcov tu žije vzácna vydra riečna (*Lutra lutra*), tchor norok (*Plutorius lutreola*), mačka divá (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk obyčajný (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*).

Zdroj: PHSR mesta Stropkov 2013 – 2022

1.4.6 Chránené územia prírody

Za osobitne chránené časti prírody a krajiny sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) považujú územia, ktoré sú vyhlásené za chránené územia (územná ochrana) a chránené druhy rastlín a živočíchov (druhovú ochrana). Územná ochrana je ochrana územia v 2. až 5. (najvyššom) stupni ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. Na území, ktorého sa neposkytuje územná ochrana v 2. až 5. stupni ochrany, platí podľa zákona č. 543/2002 Z. z. 1. stupeň ochrany.

Natura 2000 je názov sústavy prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch – Birds Directive);
- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch – Habitatus Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území.

1. Osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) – vyhlásené na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: **chránené vtáčie územia**;
Na území okresu Stropkov sa nachádza chránené vtáčie územie: **Laborecká vrchovina**.
2. Osobitné územia ochrany (Special areas of Conservation, SAC) – vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve: **územia európskeho významu** – pred vyhlásením. Po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

V k. ú. Makovce sa nenachádza žiadne chránené územie. V okrese Stropkov sa nachádza celkovo iba 1 chránené územie:

Názov: Horný tok Chotčianky

Kód územia: SKUEV0759

Kraj: PREŠOVSKÝ KRAJ

Rozloha: 2,56 ha

Správca územia: RCOPK Prešov

Katastrálne územie: Driečna

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0759>

1.4.7 Odpadové hospodárstvo

Obec je podľa Zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zodpovedná za nakladanie s odpadmi, ktoré vznikli na území obce. Tieto podrobnosti o nakladaní s odpadmi obec upravuje vo všeobecne záväznom nariadení (VZN). Náklady na činnosť nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi hradí obec z miestneho poplatku podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad.

Zber a vývoz komunálneho a separovaného odpadu v obci Makovce zabezpečuje KOSIT s. r. o., Košice.

Vývoz TKO je zabezpečený pravidelne 1x za 3 týždne a separovaný zber podľa harmonogramu vývozov v obci.

Základnou podmienkou pre zhodnocovanie odpadov je ich separovaný zber v požadovanom kvalitatívnom a kvantitatívnom rozsahu. Na komunálnej úrovni sú zavádzané systémy separovaného zberu tak, aby sa dosiahol cieľ zapojenia 65% obyvateľov a množstvo vyseparovaného odpadu cca 35 kg/obyvateľa za rok. Systém separovaného zberu si zvolí obec podľa špecifických potrieb a podmienok územia. V komunálnej sfére je prioritné plánovanie zamerané na zlepšenie technického vybavenia miest a obcí pre separovaný zber odpadov, na efektívnosť zberového systému v obciach a mestách so zabezpečením väčšieho množstva separovaných zložiek komunálneho odpadu a na doriešenie zberu nebezpečných zložiek z komunálneho odpadu.

V roku 2024 predstavoval odpad z obce celkom: 39,826 t

Zmesový komunálny odpad: 12,311 t

Separovaný odpad: papier: 0,794 t, sklo: 1,445 t, plasty: 3,252 t, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky: 0,080 t, kovový odpad: 0,078 t, obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami: 0,004 t, žiarivky a iné: 0,002 t, jedlé oleje a tuky: 0,036 t, oleje a tuky iné: 0,005 t, farby, tlačiaranské farby, lepidlá a živice: 0,026 t, vyradené elektrické a elektronické zariadenia: 0,395 t, elektroodpad: 5,228 t, meď, bronz, mosadz: 0,099 t, hliník: 0,019 t, železo a ocel: 16,013 t.

Zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov obec v spolupráci s OZV NATUR-PACK, a.s., prispela k zlepšeniu životného prostredia v roku 2024, 5 696 kg vytriedeného odpadu, čo predstavuje 38,17 kg na obyvateľa a tým splnila svoj cieľ.

Zdroj: www.makovce.sk

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

1.5 Opis rozvojovej stratégie

Zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky je definovaný prechod určitých kompetencií (čl. 1, § 2) do pôsobností obce. Jednou z rozhodujúcich strategických oblastí je regionálny rozvoj a v rámci neho prechádza do pôsobností obce:

- vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja
- vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí.

Snahou regionálnej politiky je ovplyvňovanie a koordinácia hospodárskych procesov a tým vplývať na rozvoj veľkých územných celkov v rámci krajiny.

V rámci regiónov obce vykonávajú vlastnú politiku rozvoja územia s využitím princípov územného regionálneho marketingu. Vypracovaním PHSR plní obec jednu zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania.

Vyššie uvedené kompetencie sú v podmienkach malých obcí, u ktorých je problémom nedostatok financií na investície a nízko rozvinuté hospodárstvo, možnosťou ako zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce pri využití miestnych zdrojov, ako skvalitniť infraštruktúru obce, ako vytvoriť podmienky pre podnikateľské aktivity a s tým spojený nárast pracovných príležitostí, ale najmä ako neustále skvalitňovať život jej obyvateľov.

Cieľom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bolo sformovať predstavy o smerovaní obce tak, aby boli v súlade s očakávaniami jej obyvateľov, aby vyjadrovali ich ekonomické a sociálne záujmy.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý strategický dokument na obdobie, ktoré pokrýva obdobie EÚ s výhľadom do roku 2035.

Program je v súlade so strategickými cieľmi štátu a vyššieho územného celku.

Rešpektuje záujmy ochrany historického a kultúrneho dedičstva a ochrany prírody.

Program hospodárskeho rozvoja obce Makovce nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.

Obec Makovce je obcou s veľmi nízkym počtom obyvateľov (146 obyvateľov), jej priority budú realizované predovšetkým prostredníctvom PSHR.

PHSR je otvorený dokument, ktorý bude podľa potreby aktualizovaný tak, aby sa dosahovali jeho ciele, aby obyvatelia obce mohli byť s kvalitou života v obci spokojní.

PHSR obce Makovce prispeje k zvýšeniu absorpčnej kapacity regiónu, t. j. k schopnosti regiónu čerpať prostriedky z fondov EÚ a iných podporných mechanizmov pre rozvoj.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

1.6. Zabezpečenie a realizácia

1.6.1 Organizačné zabezpečenie

Vypracovaním a schválením PHSR plní obec základný princíp regionálnej politiky.

Proces realizácie a implementácie bude zabezpečovať Obecné zastupiteľstvo, taktiež aj jeho aktualizáciu. Implementácia jednotlivých projektov vyžaduje, aby boli ich vedením poverené osoby, vzhľadom na veľkosť obce, externí projektoví manažéri. Obec má už skúsenosti v manažovaní projektov. Doteraz realizované projekty boli v spolupráci zástupcov Obecného úradu s občanmi obce a dodávateľskými partnermi.

1.6.2 Finančné zabezpečenie

Regionálny rozvoj v obci možno zabezpečiť prostredníctvom financií z nasledovných zdrojov:

- štátny rozpočet
- štátne fondy
- rozpočet samosprávneho kraja
- rozpočet obce
- granty a dotácie
- sponzorské príspevky a dary
- úvery z bánk
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií

Doplňkovým zdrojom sú finančné prostriedky zo štrukturálnej pomoci EÚ. Tieto sú podľa pravidiel EÚ určené regiónom a oblastiam vykazujúcim nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Zdroje z rozpočtu EÚ je možné získať len v prípade, že obec preukáže schopnosť spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Rovnaké pravidlo platí aj pre získanie finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu.

1.7. SWOT analýza

SWOT analýza obce Makovce bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- Z analýzy doterajšieho vývoja
- Súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok
- Súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok
- Jej potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šancí)
- Jej potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík)

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab. 22 SWOT analýza ekonomickej oblasti a technická infraštruktúra

Silné stránky Poloha obce Blízkosť okresného mesta – Stropkov Blízkosť krajského mesta – Prešov Dlhoročná história obce a tradície Existencia Urbárskej spoločnosti	Slabé stránky Zlá kvalita komunikácií v obci Chýbajúce chodníky Nevyhovujúci technický a energetický stav obecných budov (KSB, Dom smútku...) Zastaralé autobusové zastávky Nízka úroveň služieb cestovného ruchu Nedostatočné využitie verejných zdrojov (EÚ SR) a úverových prostriedkov pri financovaní zámerov obce.
Príležitosti Spolupráca s inými obcami Rekonštrukcia miestnych komunikácií (MK), vrátane ich priepustov a rigolov Vybudovanie chodníkov Úprava verejných priestranstiev Obnova autobusových zastávok Rekonštrukcia obecných budov (KSB, Domu smútku...) Potreba využitia verejných zdrojov (EÚ SR) a úverových prostriedkov pri financovaní zámerov obce. Revitalizácia verejných priestranstiev Výstavba oddychovej zóny Oprava a modernizácia autobusových zastávok Obnova vojnového cintorína z 1. svetovej vojny Existencia kultúrneho domu Existencia Domu smútku Detské ihrisko kostol	Ohrozenia Nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov v rámci dopravnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti Nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny Nedostatok finančných prostriedkov určených na rozvoj a renováciu obce Klesajúci záujem o športovanie a voľnočasové aktivity Neúspešnosť predkladaných žiadostí o nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ a štátneho rozpočtu Nedostatočná podpora zo strany VÚC a štátu vo sfére občianskej vybavenosti, rozpad spoločenských, komunitných a rodinných vzťahov Nepriaznivý demografický vývoj Klimatické zmeny a zhoršujúce sa ŽP Chýbajúce vonkajšie priestory na športovú činnosť – multifunkčné ihrisko

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab.23 SWOT analýza sociálnej oblasti a občianskej vybavenosti

Silné stránky Takmer homogénna národnostná a náboženská štruktúra obyvateľov Absencia neprispôsobivých občanov	Slabé stránky Demografický vývoj (rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a pokles obyvateľov v predproduktívnom veku) Vysoká nezamestnanosť v okrese a kraji Neexistencia školského a predškolského zariadenia v obci Neexistencia knižnice Málo kultúrnych a športových podujatí Nedostatočná súdržnosť medzi občanmi
Príležitosti Rekonštrukcia kostola Vybudovanie detského a multifunkčného ihriska Zriadenie klubu dôchodcov Pomoc starším ľuďom	Ohrozenia Odchod mladých ľudí za prácou a lepšími podmienkami z obce Zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva Nedostatočná podpora zo strany VÚC a štátu vo sfére občianskej vybavenosti Rozpad spoločenských, komunitných a rodinných vzťahov

Tab. 24 SWOT analýza environmentálnej oblasti

Silné stránky Pokojné prostredie Krásna príroda Relatívna zachovalosť životného prostredia Plynofikácia obce Vodovodná sieť	Slabé stránky Chýbajúca kanalizácia Vyhadzovanie odpadu do prírody (čierne skládky) Zhoršujúce sa klimatické pomery Chýba protipovodňová ochrana
Príležitosti Úprava verejných plôch a priestranstiev – cintorína Znižovanie znečisťovania ŽP Zvyšovanie úrovne environmentálneho povedomia Vybudovanie oddychových zón a detských ihrísk Odstránenie čiernych skládok Vyčistenie potoka Protipovodňové opatrenia Možnosti získať finančné prostriedky z fondov EÚ a štátneho rozpočtu	Ohrozenia Ohrozovanie čistoty spodných vôd zo septikov Nárast množstva vznikajúceho komunálneho odpadu a vytváranie nepovolených (čiernych) skládok Hrozba záplav Znečistenie životného prostredia

SWOT analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Na základe zhodnotenia SWOT analýzy je nevyhnutné

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

stanoviť priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužívané šance a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

2. Strategická časť

Vízia:

Obec Makovce bude dynamicky a všestranne sa rozvíjajúcou obcou s vysokou kvalitou života jej obyvateľov. Bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja.

Strategický cieľ:

Vybudovať infraštruktúru obce a zlepšiť kvalitu životného prostredia s rešpektovaním požiadaviek na ochranu a tvorbu životného prostredia.

Tab. 25 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v ekonomickej oblasti

1. Prioritná oblasť – ekonomická (hospodárska)

Cieľ 1 : Zabezpečiť skvalitnenie služieb pre obyvateľov obce a zlepšiť kvalitu ich života so zameraním na miestnu infraštruktúru

Opatrenie 1.1

Rekonštruovať a vybudovať technickú infraštruktúru, zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov obce, posilniť kvalitu života obyvateľov

Opatrenie 1.2

Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá

Špecifický cieľ 1: Zabezpečiť skvalitnenie služieb pre obyvateľov obce a zlepšiť kvalitu ich života so zameraním na miestnu infraštruktúru

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Zdôvodnenie: Úlohou tohto cieľa je vybudovať základnú miestnu infraštruktúru a zabezpečiť kvalitatívnu a kvantitatívnu úroveň vybavenia zariadení infraštruktúry v obci, ktorá skvalitní život obyvateľov obce a ostatných návštevníkov obce.

Tab. 26 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v sociálnej oblasti

2. Prioritná oblasť	sociálna
Cieľ 2: Zabezpečiť vhodné podmienky pre bývanie	Cieľ 3: Zachovanie kultúrno – historického potenciálu obce
Opatrenie 2.1 Individuálna bytová výstavba (IBV)	Opatrenie 2.2 Budovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít

Špecifický cieľ 2: Zabezpečiť vhodné podmienky pre bývanie

Zdôvodnenie: Demografický vývoj obyvateľstva je spôsobený aj migráciou obyvateľstva za lepšími podmienkami. Úlohou tohto cieľa je vytvoriť vhodné podmienky na bývanie, a tak udržať mladú generáciu v obci. Potrebne je zamerať sa hlavne na podporu individuálnej bytovej výstavby a vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie.

Špecifický cieľ 3: Zachovanie kultúrno – historického potenciálu obce

Zdôvodnenie: Najväčšími možnosťami pre kontakt a prácu s obyvateľmi je ich zaangažovanosť v oblasti kultúry a športu. Obec si uvedomuje potrebu kultúrnych a športových podujatí a s tým spojenou nedostatočnou infraštruktúrou. Úlohou tohto cieľa je dobudovať kultúrnu a športovú infraštruktúru a zabezpečiť realizáciu tradičných kultúrnych a športových podujatí so zapojením širokej verejnosti.

Tab. 27 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v environmentálnej oblasti

3. Prioritná oblasť - environmentálna
Cieľ 4: Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie a vybudovanie environmentálnej infraštruktúry
Opatrenie 3.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd

Špecifický cieľ 4: Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie a dobudovanie environmentálnej infraštruktúry

Zdôvodnenie: S narastajúcou spotrebou vody a stým spojeným vypúšťaním odpadových vôd je dôležité eliminovať vplyv zložiek na životné prostredie. Úlohou tohto cieľa je vybudovanie environmentálnej infraštruktúry s uplatnením environmentálne výhodných technológií.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

3. Programová časť

Špecifický cieľ 1.1 - Rekonštruovať a vybudovať technickú infraštruktúru, zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov obce, posilniť kvalitu života obyvateľov

Optimálna sieť verejných budov:

Opatrenie:

- 1.1.1 Rekonštrukcia KSB
- 1.1.2 Výstavba Domu smútku

Špecifický cieľ 1.2 - Dostupné a bezpečné komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá

Opatrenia:

- 1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov
- 1.2.2 Vybudovanie a oprava priepustov a rigolov
- 1.2.3 Oprava autobusových zastávok
- 1.2.4 Vybudovanie oddychovej zóny

Špecifický cieľ 2.1 - Vybudovanie infraštruktúry bývania

Opatrenia:

- 2.1.1 Podpora vytvárania zón pre IBV

Špecifický cieľ 2.2 - Rozvíjať podmienky pre športovo – rekreačné a kultúrne vyžitie v obci

Opatrenia:

- 2.2.1 Vybudovanie multifunkčného ihriska s využitím pre všetky vekové kategórie
- 2.2.2 Dobudovanie detského, fitness a workout ihriska
- 2.2.3 Organizácia kultúrnych a športových podujatí
- 2.2.4 Obnova vojnového cintorína z 1. svetovej vojny

Špecifický cieľ 3.1 - Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd

Opatrenia:

- 3.1.1 Protipovodňová úprava potoka a oprava mosta cez potok
- 3.1.2 Vybudovanie kanalizácie a ČOV

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab. 28 Prehľad opatrení a projektov podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt/aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 1.1 Rekonštruovať a vybudovať technickú infraštruktúru, zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov obce, posilniť kvalitu života obyvateľov	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia KSB	Ekonomická/sociálna/environmentálna
	Projekt 1.1.2 Výstavba Domu smútku	Ekonomická/sociálna/environmentálna
Opatrenie 1.2 Dostupné a bezpečné komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov	Ekonomická/sociálna/environmentálna
	Projekt 1.2.2 Vybudovanie a oprava priepustov a rigolov	Ekonomická/sociálna/environmentálna
	Projekt 1.2.3 Oprava autobusových zastávok	Ekonomická/sociálna/environmentálna
	Projekt 1.2.4 Vybudovanie oddychovej zóny	Ekonomická/sociálna/environmentálna
Opatrenie 2.1 Vybudovanie infraštruktúry bývania	Projekt 2.1.1 Podpora vytvárania zón pre IBV	sociálna
Opatrenie 2.2 Rozvíjať podmienky pre športovo-rekreačné a kultúrne využitie v obci	Projekt 2.2.1 Vybudovanie multifunkčného ihriska s využitím pre všetky vekové kategórie	Sociálna
	Projekt 2.2.2 Dobudovanie detského, fitness a workout ihriska	Sociálna
	Projekt 2.2.3 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	Sociálna
	Projekt 2.2.4 Obnova vojnového cintorína z 1. svetovej vojny	Sociálna

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

	Opatrenie 3.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd	Projekt 3.1.1 Protipovodňová úprava potoka a oprava mosta cez potok	Ekonomická/environmentálna
		Projekt 3.1.2 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	Environmentálna

Tab. 29 Súbor ukazovateľov a výsledkov jednotlivých projektov

Projekt/aktivita	Výsledok	Dopad/ukazovateľ
Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia KSB	Výmena strechy, okien, dverí, podláh, elektroinštalácie, zdroja vykurovania – fotovoltika, tepelné čerpadlo, rekuperácia	Zlepšenie technického stavu a estetická funkcia, počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 1.1.2 Výstavba Domu smútku	Vybudovanie nových priestorov	Zväčšenie kapacít, skvalitnenie pohrebných služieb, počet obyvateľov ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov	Výmena asfaltového krytu, podlažia, všetky vrstvy asfaltu,	Cesty bez výtlkov, vybudovaním chodníkov a vyasfaltovaním obecných uličiek zvýšiť bezpečnosť občanov
Projekt 1.2.2 Vybudovanie a oprava priepustov a rigolov	vybudovanie dažďovej kanalizácie, obrubníky, priepusty a rigoly	Počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 1.2.3 Oprava autobusových zastávok	Výmena autobusových čakárni 2 ks	Počet prvkov verejnej infraštruktúry Počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 1.2.4 Vybudovanie oddychovej zóny	Vysadenie zelene, vytvorenie priestoru na oddych	Počet prvkov verejnej infraštruktúry Počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 1.2.5 Podpora vytvárania zón pre IBV	Prípojky a komunikácie pre novú individuálnu bytovú výstavbu	Počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 2.2.1 Vybudovanie multifunkčného ihriska s využitím pre všetky vekové kategórie	Vybudovanie multifunkčného ihriska	Zlepšenie športových možností pre mládež i dospelých, zabezpečenie aktívneho pohybu a prevencia obezity

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Projekt 2.2.2 Dobudovanie detského, fitness a workout ihriska	Doplnenie prvkov detského ihriska, fitness strojov a prvkov workout	Počet prvkov verejnej infraštruktúry Počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 2.2.3 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	Organizovanie športových hier obce, dni obce, stavenie mája, Mikuláš, silvestrovská kapustnica, gulašpárty	Počet podujatí, Počet obyvateľov ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 2.2.4 Oprava vojnového cintorína z 1. svetovej vojny	Vybudovanie pamätného miesta s osadením tabule a úpravou okolia	Počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
Projekt 3.1.1 Protipovodňové úpravy potoka a oprava mosta cez potok	Regulácia potoka a oprava mosta cez potok	Výstavbou kanála a úpravou okolia potoka znížiť dôsledky povodní, zvýšiť bezpečnosť pohybu po moste
Projekt 3.1.2 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	Vybudovanie kanalizácie a ČOV	Napojenie 146 obyvateľov / 60 domácností

Zdroj: vlastné spracovanie

4. Realizačná časť

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť vo väzbe na program a navrhnuté ukazovatele. Realizačná časť obsahuje popis úloh jednotlivých partnerov, popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám, systém monitorovania a hodnotenia a akčný plán s výhľadom na 5 rokov (x+5) – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Zabezpečenie realizácie a naplnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude dosiahnuté koordinovaným a širokospektrálnym pôsobením všetkých zainteresovaných cieľových skupín v obci v kombinácii s využitím schopnosti všetkých zodpovedných osôb.

Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz.

Riadiacim orgánom PHSR na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo (OZ)**. Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisie ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii PHSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. OZ v rámci hodnotenia PHSR schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu.

Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PHSR je **starosta obce**, ním riadené inštitúcie obce a vybraní partneri projektov. Orgány zodpovedajú za systém riadenia PHSR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, čerpania dotácií a použitie úverových zdrojov.

4.2 Komunikačná stratégia

V obci je zabezpečený plynulý tok informácií a zabezpečenie činnosti potrebných pre realizáciu PHSR, ako aj činnosti v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov, vrátane procesov s externými subjektmi (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania.

Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PHSR a jeho realizácie vyplývajú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu primeranou formou. Podstatný a hlavný nástroj komunikácie obce predstavuje **webová stránka obce (www.makovce.sk)** so sprievodnými komunikačnými kanálmi: informačná tabuľa umiestnená v strede obce pri detskom ihrisku a miestny rozhlas. Ďalšími komunikačnými kanálmi sú zasadnutia OZ a informovanie občanov prostredníctvom zvolených poslancov obce.

4.3 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu rozvoja obce bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebné zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie.

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti a to na úrovni projektov. Základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je **monitorovacia správa** za príslušný rok schválená v OZ.

Proces hodnotenia sa vykonáva na úrovni programu (PHSR) systematicky a priebežne počas celého trvania programu. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na strategické a operatívne hodnotenie.

Dokument PHSR musí prejsť v rámci procesu schvaľovania procesom strategického hodnotenia v zmysle príslušných ustanovení **Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Operatívne hodnotenie sa zakladá predovšetkým na každoročnom hodnotení – vyhodnotenie PHSR bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v OZ. Výstupom hodnotenia je hodnotiacia správa za príslušný rok schválená v OZ, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu operatívneho hodnotenia sú výsledky monitorovania – monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PHSR sú podkladom pre rozhodnutia orgánov (OZ, starosta) pri

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

riadení realizácie programu s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR (príloha č. 4 – Vzor monitorovacej správy).

Tab. 30 Plán hodnotenia a monitorovania PHSR

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2027	Podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V prípade potreby	Kontrola súladu PHSR s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2027	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	V prípade potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov, pri návrhu na opravu a doplnenie PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2026-2032	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu

Zdroj: vlastné spracovanie

4.4 Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti PHSR je spracovaný akčný plán podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje aktivity/zoznam investícií všetkých opatrení. Akčný plán obsahuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít, ktoré súvisia s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti ekonomicko-sociálneho rozvoja. Plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Plán obsahuje predpokladané termíny plnenia úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania. Výška nevyhnutných finančných prostriedkov je uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Sumy uvedené v PHSR sú určené odhadom, nakoľko bez spracovania príslušnej projektovej dokumentácie nie je možné určiť presnú sumu kalkulovanú na jednotlivé projekty. Niektoré projekty/aktivity sa budú realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy. Iné budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného a personálneho zabezpečenia.

Zdroje, ktoré sa samospráva pokúsi získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v PHSR sú najmä (ale nie len):

1. Bankové úvery
2. Rozpočet samosprávneho kraja
3. Rozpočet obce (vlastné zdroje)
4. Štátne dotácie z účelových fondov (Štátny fond rozvoja bývania, Environmentálny fond...)
5. Financovanie z národných projektov (úrad práce, sociálnych vecí a rodiny - AOTP)
6. Európske štrukturálne a investičné fondy

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

7. Účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR
8. Neinvestičné fondy, nadácie
9. Sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky nenávratného finančného príspevku zo štrukturálnych fondov Európskej únie, Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu.

Možnosť získať verejné finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok sprevádzajúcich získanie týchto zdrojov. Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa bude opierať nie len o zdroje obce, národné zdroje, zdroje z európskych štrukturálnych a investičných fondov, zdroje VÚC, súkromné, ale aj ďalšie zdroje. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa po vypracovaní projektovej dokumentácie a bude vychádzať okrem iného aj z procesov verejného obstarávania.

Tab. 31 Akčný plán obce Makovce

Priorita, opatrenie, aktivita/projekt	Časový horizont realizácie	Predpokladaný rozpočet €	Zdroje financovania
1.1.1 Rekonštrukcia KSB	2026-2032	500 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
1.1.2 Vybudovanie Domu smútku	2026-2032	800 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov	2026-2032	300 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
1.2.2 Vybudovanie a oprava priepustov a rigolov	2026 - 2032	300 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
1.2.3 Oprava autobusových zastávok	2026 - 2032	30 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
1.2.4 Vybudovanie oddychovej zóny	2026 - 2032	100 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
2.1.1 Podpora vytvárania zón pre IBV	priebežne	50 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
2.2.1 Vybudovanie multifunkčného ihriska a využitím pre všetky vekové kategórie	2026-2032	120 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
2.2.2 Dobudovanie detského fitness a workout ihriska	2026 - 2032	15 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
2.2.3 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	2026 - 2032	15 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
2.2.4 Obnova vojnového cintorína z 1. svetovej vojny	2026 - 2032	35 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

3.1.2 Protipovodňová úprava potoka a oprava mosta cez potok	2026-2032	80 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR
3.1.3 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	2026 - 2032	800 000,00	Rozpočet obce, EŠIF, ŠR

5. Finančná oblasť

Tab. 32 Finančný rámec pre realizáciu PHSR Makovce

Opatrenie	Názov projektu/aktivity	Termín	Financovanie
Špecifický cieľ 1.1			1 300 000
Opatrenie 1.1.1	Rekonštrukcia KSB	2026-2032	500 000
Opatrenie 1.1.2	Vybudovanie Domu smútku	2026-2032	800 000
Špecifický cieľ 1.2			730 000
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov	2026-2032	110 000
	Výstavba chodníka	2026-2032	190 000
Opatrenie 1.2.2	Vybudovanie a oprava priepustov a rigolov	2026-2032	300 000
Opatrenie 1.2.3	Oprava autobusových zastávok	2026-2032	30 000
Opatrenie 1.2.4	Vybudovanie oddychovej zóny	2026-2032	100 000
Špecifický cieľ 2.1			
Opatrenie 2.1.1	Podpora vytvárania zón pre IBV	priebežne	
Špecifický cieľ 2.2			185 000
Opatrenie 2.2.1	Vybudovanie multifunkčného ihriska s využitím pre všetky vekové kategórie	2026-2032	120 000
Opatrenie 2.2.2	Dobudovanie detského, fitness a workout ihriska	2026-2032	15 000
Opatrenie 2.2.3	Organizácia kultúrnych a športových podujatí	2026-2032	15 000
Opatrenie 2.2.4	Obnova vojnového cintorína z 1. svetovej vojny	2026-2032	35 000
Špecifický cieľ 3.1			880 000
Opatrenie 3.1.1	Protipovodňová úprava potoka a oprava mosta cez potok	2026-2032	80 000
Opatrenie 3.1.2	Vybudovanie kanalizácie a ČOV		800 000

Zdroj: vlastné spracovanie

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Záver

Dokument	- Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Makovce na roky 2026 – 2032 - Štruktúra dokumentu: Dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
Spracovanie	- Forma spracovania: Spracovanie PHSR vykonala obec svojpomocne, na základe externého odborného poradenstva
Schválenie	- Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo obce Makovce schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Makovce na roky 2026 – 2032“

Obsahuje informácie o schválení a zverejnení PHSR obce Makovce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Makovce na roky 2026 – 2032 schválilo Obecné zastupiteľstvo v Makovciach na svojomriadnom zasadnutí dňa
uznesením číslo.....

Schválený PHSR obce Makovce na roky 2026 – 2032 bude zverejnený na internetovej stránke obce Makovce (www.makovce.sk).

Prílohy

- Príloha č. 1: Zoznam členov riadiaceho tímu
- Príloha č. 2: Osnova PHSR Makovce
- Príloha č. 3: Zoznam skratiek použitých v PHSR
- Príloha 4: Zoznam tabuliek
- Príloha 5: Zoznam grafov
- Príloha 6: Zoznam obrázkov

Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu

Helena Štefancová	- starosta
Dušan Jacečko	- zástupca starostu
Tomáš Jacečko	- poslanec
Mgr. Milan Trebišovský	- poslanec
Ing. Tomáš Švahla	- poslanec
Radovan Komišak	- poslanec

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Príloha č. 2 – Osnova PHSR Makovce

Úvod

Táto časť zahŕňa:

- obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol),
- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR,
- stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia.

Časť 1: Analytická časť

Táto časť obsahuje:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenia (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roka),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam),
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov realizovaných na národnej, príp. regionálnej úrovni k 31.12. príslušného roka),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov),
- analýzu možností rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Časť 2: Strategická časť

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Časť 3: Programová časť

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Časť 4: Realizačná časť

Táto časť obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Časť 5: Finančná časť

Táto časť obsahuje:

- finančný rámec PHSR,
- model viac zdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov).

Príloha č. 3: - Zoznam skratiek použitých v PHSR

a. s. – Akciová spoločnosť

ČOV – Čistiareň odpadových vôd

DSS – Domov sociálnych služieb

EAO – Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

FO – Fyzická osoba

ha - Hektár

HDP – Hrubý domáci produkt

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

CHVÚ – Chránené vtáčie územie

IBV – Individuálna bytová výstavba

IKT – Informačné a komunikačné technológie

km – Kilometer

k. ú. – Katastrálne územie

m² - meter štvorcový

MDVRR SR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

MPRV SR – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

MR – Miestny rozhlas

NKP – Národná kultúrna pamiatka

NP – Neпоľnohospodárska pôda

NR SR – Národná rada Slovenskej republiky

OcÚ – Obecný úrad

OZ – Obecné zastupiteľstvo

PD – Poľnohospodárske družstvo

PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PO – Právnická osoba

PP – Poľnohospodárska pôda

PRO – Program rozvoja obce

PSK – prešovský samosprávny kraj

PRV SR – Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky

ROEP – register obnovenej evidencie pozemkov

SAD – Slovenská autobusová doprava

SPP, a. s. – Slovenský plynárenský podnik

s. r. o. – Spoločnosť s ručením obmedzeným

SVP - Slovenský vodohospodársky podnik

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

š. p. – Štátny podnik

TKO – Tuhý komunálny odpad

TVS – Televízny signál

UEV – Územie európskeho významu

VSE, a. s. – Východoslovenské elektrárne

VÚC – vyšší územný celok

VVS, a. s. – Východoslovenská vodárenská spoločnosť

VZN – Všeobecne záväzné nariadenie

ZŠ – Základná škola

Z. z. – Zbierka zákonov

ŽP – Životné prostredie

Príloha č. 4. – Zoznam tabuliek

Tab. 1 Základná charakteristika obce Makovce

Tab. 2 Spadovosť obce Makovce

Tab. 3 Infraštruktúra a občianska vybavenosť v obci Makovce

Tab. 4 Prehľad stavu spracovania dokumentácie obce Makovce

Tab. 5 Vývoj počtu obyvateľov obce Makovce podľa pohlavia v rokoch 2020 – 2024

Tab. 6 Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

Tab. 7 Obyvateľstvo obce podľa vekových skupín

Tab. 8 Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín v r. 2021

Tab. 9 EAO obce Makovce podľa postavenia v zamestnaní

Tab. 10 Prírastok/úbytok obyvateľstva v r. 2020 – 2024

Tab. 11 Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Makovce

Tab. 12 Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Tab. 13 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie obyvateľov obce Makovce

Tab. 14 Prehľad UoZ v obci Makovce v r. 2020 – 2024

Tab. 15 Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Stropkov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Tab. 16 Miera evidovanej nezamestnanosti v PSK v r. 2020 – 2024

Tab. 17 Miera evidovanej nezamestnanosti v SR v r. 2020 – 2024

Tab. 18 UoZ v okrese Stropkov podľa vekových skupín v r. 2020 – 2024

Tab. 19 Hospodárenie obce Makovce v roku 2023

Tab. 20 Rozdelenie pôdneho fondu obce Makovce v r. 2024

Tab. 21 Štruktúra pôdných typov poľnohospodárskej pôdy v okrese Stropkov

Tab. 22 SWOT analýza ekonomickej oblasti a technická infraštruktúra

Tab. 23 SWOT analýza sociálnej oblasti a občianskej vybavenosti

Tab. 24 SWOT analýza environmentálnej oblasti

Tab. 25 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v ekonomickej oblasti

Tab. 26 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v sociálnej oblasti

Tab. 27 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v environmentálnej oblasti

Tab. 28 Prehľad opatrení a projektov podľa prioritných oblastí

Tab. 29 Súbor ukazovateľov a výsledkov jednotlivých projektov

Tab. 30 Plán hodnotenia a monitorovania PHSR.

Tab. 31 Akčný plán obce Makovce

Tab. 32 Finančný rámec pre realizáciu PRO obce Makovce

Príloha č. 5 – Zoznam grafov

Graf 1 Stav obyvateľstva v obci Makovce podľa pohlavia v r. 2024

Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov v obci Makovce v r. 2020 – 2024

Graf 3 Štruktúra obyvateľstva obce podľa vekových skupín v r. 2021

Graf 4 Prehľad EAO podľa pohlavia v obci Makovce v roku 2024

Graf 5 Prehľad obyvateľstva podľa vekových skupín v roku 2024

Graf 6 Prehľad EAO v obci Makovce v roku 2021

Graf 7 Postavenie v zamestnaní obyvateľov obce Makovce

Graf 8 Prirodzený prírastok obyvateľstva v r. 2020 - 2024

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MAKOVCE NA ROKY 2026 – 2032

Graf 9 Obyvatelia obce podľa národnosti

Graf 10 Vierovyznanie v obci Makovce

Graf 11 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Graf 12 Prehľad UoZ podľa pohlavia v obci Makovce v r. 2020 – 2024

Graf 13 Porovnanie miery evidovanej nezamestnanosti na úrovni okresu, kraja a SR

Graf 14 UoZ v okrese Stropkov podľa vekových skupín v r. 2020 – 2024

Graf 15 Rozdelenie pôdneho fondu

Graf 16 Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

Graf 17 Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy

Príloha č. 6 – Zoznam obrázkov

Obr.: 1 Budova obecného úradu

Obr. 2 Mapa katastrálneho územia

Obr. 3 Mapa územie s vyznačením polohy

Obr. 4 Erb obce Makovce

Obr. 5 Vlajka obce Makovce